

ಕರಾವಂಜಿ

Karavanji

ಮೇ
೧೯೬೧

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ "ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ"

ಶ್ರೀ ರಾಮ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್

ಶ್ರೀ ಕೀತಾಪತಿ

ಶ್ರೀ ಬಚ್ಚ

ಶ್ರೀ ಡಾನು

ಶ್ರೀ ಅ ರಾ. ಸೀ

ಅಕ್ಕಾದಿ, ಅಕ್ಕಾದಿ

ಬಿತ್ತರಿ
ಕುಮಾರ್

ಕವನಗಾಯನ ಪದಪದ್ಯತತ್ವ

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

FAS

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಮೇ ೧೯೬೧

ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಕೊರವಂಜಿಯು ಮನೆಗೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಬಲು ಆದರದಿಂದ ಅವಳ ಬೆಳವಳಿಗೆಯನ್ನು, 'ಚೆಲ್ಲಾಟ ಪಾಟಗಳನ್ನು,' ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಡಾ|| ಎಂ. ವಿ ಗೋವಿಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏಪ್ರಿಲ್ ಏಳನೆ ತಾರೀಖು ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ರಾದುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕೊರವಂಜಿಯು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಳು.

ಮಾನಸಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಗುನ ಬೇನೆ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಡಾಕ್ಟರು, ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ನಗುವೂ ಬಲು ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾದ ಸಾಧನವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆಚರಣೆಗೂ ತಂದಿದ್ದರು.

ವಿಧಿ ನಕ್ಕಾಗ ವಿಕಟವಾಗಿ ನಕ್ಕಾಗ, ನಿಧಿಯೇನೂ ಉಪಯೋಗ ವಿಲ್ಲ. ಸನ್ನಿಧಿಯೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಗತಿ ಎಂದನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಗವಂತನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಅತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯು ತ್ತೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ನಂಬುಗೆ, ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಇದೆ.

ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯ! ಆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೇ.

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ದ್ರಾವಿಡಸ್ಥಾನದ ಕೂಗು ಈಗ ತಮಿಳು ಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಸೂರ್ಯನ ಝಳದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜೂಜಿನ ಕುದುರೆಗಳು
ಮರಣವಾದುವೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಜೂಜಿನ ಕುದುರೆಗಳ ಝಳದಿಂದ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಮರಣ
ವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ!

* * * *

ಕರ್ಣನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಚಪಾಂಡವರೂ ದ್ರಾವದಿಯೊಡನೆ “ಸದಸ್ಯರ
ಸದನದಲ್ಲಿ” ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುವುದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ!!

* * * *

ಕಲಿಯುವ ದಾದಿಗೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹಿರಿಯ ದಾದಿಯು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ
“ಈ ಮೂವರು ರೋಗಿಗಳೂ ಬಲು ಅಪಾಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಹುಷಾರಾಗಿರು!
ಅವರ ಖಾಯಿಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಹೊಂದಿದೆ” ಎಂದು.

* * * *

ಹೀಗೆ ಜಗಳ ಕಾಯಬೇಡ್ರೇ! ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ್ತಾರೆ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡುತ್ತೆ! ಯಾವು
ದೆಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿ! ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡ್ತಿದಾರೆ! ಹುಷಾರಾಗಿರ್ರೇ, ಎಂಡು
ತಾಯಿಗೂ, ಹೆಂಡತಿಗೂ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನಂತೆ; ಮಾನಕ್ಕೆ ಹೆದರಿದ ಪುಕ್ಕಲಿನವ.

* * * *

ನಾಗರಹಾವೊಂದು ದವಾಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ “ನನ್ನ ವಿಷದ ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ
ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ನಯೇ ಪೈಸೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ವಿಷಕೊಡಿ” ಎಂದು
ಕೇಳಿತಂತೆ.

—ದಿಟ ಇರಬೇಕು! ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಲಿ
ನಾವೂ ವಿಷ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!

* * * *

ತುಂಬಾಸಂಕಟ ಜೀವಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ, ಏನಾರಕೊಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್!
ಈ ಮಾತ್ರೇನ ತೊಗೋಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತೆ!

ಇದು ಕೇಳಿದ್ದಿರಾ ?

ಒಮ್ಮೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಂಬಿಯೊಡನೆ ಭೀಮಸೇನನು ಅಡ್ಡಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಖಿಯೊಡನೆ ವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದ ದ್ರಾವದಿಯನ್ನು ಕಂಡನಂತೆ.

ಕೊಂಕುದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ “ಕ್ಷೇಮವೇ! ಆರ್ಯಪುತ್ರ” ಎಂದು ದ್ರಾವದಿಯು, ಹಿಡಿಂಬಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಕೇಳಿದಳಂತೆ.

“ಹೃಷ್ಟ” ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಗಡಗಡ ನಡೆದನಂತೆ ಭೀಮ. ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋದಮೇಲೆ ಹಿಡಿಂಬಿಯು “ತೆಳ್ಳಾಗಿದ್ದ ಆ ಗಯ್ಯಾಳಿಯಾರು? ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮಾತನಾಡಿಸಿದೋಳು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳಂತೆ.

ಆಗ ಭೀಮ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು “ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನೀನ್ಯಾರು ಅಂತ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಸೋಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಸ್ತುಬಡೆದು ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಈಗ ನೀನ್ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಸತಾಯಿಸ್ತಿ!” ಎಂದು ಮಾರುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನಂತೆ.

* * * * *

ಬೆಂದಗಾನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿತೋಡಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲಸವೂ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಸಚಿವರು ಅತ್ತ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು “ಈ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋದರಾಯ್ತು ಭಾವಿ ತೋಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ” ಎಂದು ಫುಡಾರಿಗಳು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಸರಿ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೂ ಭೇಟಿ ಯಿತ್ತರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಹಸಿರು ವಾಣಿ ಚಪ್ಪರ! ಇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಾನು ಬರೋದು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಎಂದು ಸಚಿವರಂದಾಗ ನಾನೆಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಂದು ಫುಡಾರಿಯು ಸಂತಸದಿಂದ ಉತ್ತರವಿತ್ತ.

ಚಪ್ಪರದಬಳಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಸ್ತರೂ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಿದರು. ಹಾರ ನಿಂಬೇಹಣ್ಣು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಫುಡಾರಿಯು

ಕೇಳಿದ “ ಸಚಿವರು ಭಾವಿ ತೋಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಲು ಖುಷಿ ಯಾಗಿರಬೇಕು” ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು “ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಖುಷಿಯಿಂದ ಸಚಿವರನ್ನೇ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಭಾವಿಲಿ ನೀರೇನಾದರೂ ಬಂದ್ಬಿಡ್ತು ಅಂದರೆ, ಕುಣಿದುಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಾರು” ಎಂದರು.

* * * *

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆ ಪಟ್ಟಿವಿಭೂತಿ ಅಡ್ಡಗಂಧ, ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತ ವಾಗಿದ್ದ ರಾಮಾರಾಯರು ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿ ಳಿದರು. ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, “ ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಂದಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ ಕಾಶಿಯಿಂದ ಗಂಗೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದರು ರಾಮಾರಾಯರು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಗಿಗೆ ಏನೋ ಕಾಚುವಾಸನೆ ಕಂಡುಬಂತು ಅನುಮಾನವೂ ಉಕ್ಕಿತು. ಒಂದು ಬಂದಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದರು.

ರಾಮಾರಾಯರು ಬಂದಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿದ್ದ ಮೇಣವನ್ನು ತರಿದು ತೆಗೆದರು.

ನೂರೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ವಾಸನೆ ಹರಡಿತು.

“ ಏನಿಲ್ಲ! ಗಂಗಾಜಲ ಅಂದ್ರಿ. ಸಾರಾಯಿವಾಸನೆ ಹೊಡೀತಿದೆ” ಎಂದರು ಮದ್ಯದಸುಂಕದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

“ ಹಾಗೆ! ದೇವಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ! ಇದೊಂದು ಪವಾಡವೇಸರಿ! ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ಯಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ! ಗಂಗಾದೇವಿಯ ಮಹಿಮೆ ಎಂದು ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು ರಾಮಾರಾಯರು.

“ ಪವಿತ್ರವಾದ್ದು ಇದು ಪವಾಡದ್ದು ಒಂದು ಬಂದಿಗೆ ನೀವು ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು.”

* * * *

ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ “ ಶ್ರೀರಾಯರು ಪೊಲೀಸ್ ದಳದಲ್ಲಿ ದಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು” ಅಂತ ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ ನಿಮಿತ್ತ ತಪ್ಪು ಅಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. “ ಶ್ರೀರಾಯರು ಪೊಲೀ ದಳದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು” ಎಂದು ಓದುಗರು ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಈ ಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ?

ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿಬಂದಿದ್ದ ರಾಮಪ್ಪ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಓದುಮುಗಿಸಿ ಶಾಂತವ್ವ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ. ಗಾಂಧೀನಗರದಲ್ಲಿ ಮನೆಯೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಇಬ್ಬರೂ ಅಣಿಯಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿ ಎರಡು ವಾರಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಬೈತಕ್ ಖಾನೆಯನ್ನು ವರಾಂಡಾವನ್ನು ಮಲಗುವ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಆಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂದವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಿಕ್ಕ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಾಜಿನ ಬೀರು ವಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು.

ಆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಂಚೆಯವನು ಗಂಡನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಲಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ತಂದು ಶಾಂತವ್ವನ ಕೈಗೆಕೊಟ್ಟ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಯೇನು ಬಂತು, ಎಂದು ರಾಮಪ್ಪನ ಕಾಗದವನ್ನು ವಿಲಾಯ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದಾಕೆ ಒಡೆದೇಬಿಟ್ಟಳು. ಏನಿತ್ತು ಅಂತೀರಿ! ಲಕ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ! ಕೋಕಿಲಗಾನ ಈಶೈ ವಾಣಿ ಶ್ರೀಮತಿ....ಯವರ ಭಾನುವಾರದ ಸಂಗೀತದ ಕಚೇರಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಟಿಕೆಟುಗಳು!! ಕಳಿಸಿದವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ಕುಲವಿಲ್ಲ!!

ಶಾಂತವ್ವ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವ ಮದುವೇಲಿ ಏನನ್ನು ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಜಂ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸಂಜೆ ನಾವು ನಲಿಯಲಿ ಎಂದು ಕಳಿಸಿರಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಲು ಹೆಂಗರುಳನವನು ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ಬಲು ವಿಶ್ವಾಸ ಎಂದು

ರಾಮಪ್ಪ ಬಂದಮೇಲೆ ಶಾಂತವ್ವ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟಳು. ರಾಮಪ್ಪ ನೋಡಿದ ನೋಡಿದೆಯೇನೇ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಯಾವಾಗಲಿಂದಲೂ ಹೀಗೇನೇ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವದಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಿದ್ದಿರು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಅವನು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೋ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ವಿಮಾನನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ

ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ. ಎಡಗೈಗೆ ಕಾಶಿದಾರ ಕಟ್ಟಿದ. ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಾ ಅಂತ. ಬಲು ಹೆಂಗರುಳು ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ಬಲು ಆದರ ಅವನಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

“ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಆಗಿದ್ದರೆ, ತಾನೇ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದು. ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವ ಇರಬೇಕು! ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ನಾನು ಹೊರಡುವಾಗ, ಇದೇ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರಿ ಅರಿಶಿನಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿದ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು ಬಲು ನಾಚಿಕೆ ಅವರಿಗೆ” ಎಂದಳು ಶಾಂತವ್ವ.

ಇಬ್ಬರೂ ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ಕಲಕಲಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಚಹಾವನ್ನು ಒಬ್ಬರ ಬಟ್ಟಲಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕುಡಿಯೋವಾಗಲೇ ಕಲಕಲನಿಂತಿದ್ದು. ಆಮೇಲೆ ಕೆಲಕೆಲ ನಗುವು ಹೊರಸೂಸಿದ್ದು.

ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ಮುಗಿದೇ ಹೋಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ರಾಮಪ್ಪ ಮೂರು ಬಾರಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಸಂಗೀತಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು.

ದಿವ್ಯವಾದ ಸಂಗೀತ, ಮಧುರವಾದ ಕಂಠ. ಹಿತವಾದ ವಾತಾವರಣ. ಹೊಸ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರು ಕೇಳಲು ಬಂದಿರುವುದು. ತಾಳಹಾಕುವಾಗ ರಾಮಪ್ಪ ಹೆಂಡತಿ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ತಾಳಹಾಕಿದ.

“ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಡಾಕ್ಟರ್! ಅವಳ ಕೊರಲು ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಾಗ, ರಾಮಪ್ಪ ಹೇಳಿದ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲಾ ಕಣೇ! ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಮಧುರವಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೊರಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಲು ರಾಮಪ್ಪ ಬೀಗದಕೈ ಹಾಕಿದ. ಬಾಗಿಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು! “ಇದೇನು ಅಂದ್ರೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವುದನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿರಾ? ಎಂದು ಶಾಂತವ್ವ ಅಂದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆಲಂಕಾರಿಕ ಉಡುಗೊರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯ! ಗಾಜಿನ ಬೀರುವು ಎರಡೂ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಬಿಚ್ಚೋಲೆ ಗೌರಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.

ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಇಜ್ಜಲಿನಲ್ಲಿ ವಕ್ರವಕ್ರವಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು “ಟೆಕೇಟ್ ಕಳಿಸಿದವರು ಯಾರು ಅಂತ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?”

ನವ್ಯ ಗಾದೆಗಳು

“ ಕ್ಯಾಬಾ ”

ಕ್ಯಾಬಾ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕೆನ್ನಡಿ ಬೇಕೆ?

* * * * *
ಎಂಥ ಕೃಶ್ಣೇವ್ ಅಂತೀರಿ ! ಬಾಲ ಬಿಚ್ಚಿದರೆ ಕ್ಯಾಬಾ ತನಕ ಹರಡುತ್ತೆ !

* * * * *
ಹಾಳಾಗಬಲ್ಲವ ಹೊಡೆದಾಡಬಲ್ಲ.

* * * * *
ಮನೆಗಂಡ ದುಡಿದು ಹಾಕಿದರೆ ನಿಕಟಾಬಂದು ಉಂಡೇನಂದ.

* * * * *
ಕೇಡು ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಮಾನ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಕ್ಕಿತು.

* * * * *
ಕೆಮ್ಮಿದರೆ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳೋ ಕ್ಯಾಬಾ, ನಾವು ಗುಮ್ಮಿದರೆ ಬದುಕ್ಕಾಳೆ ಎಂದು
ಅಡ್ಲೆ ಸ್ವೀವನ್‌ಸನ್ ಕೇಳಿದರಂತೆ.

* * * * *
ಎರವಲು ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು, ನಾನೂ ರಾಜ ಅಂದ ಕಾಸ್ತೋ !

* * * * *
ಕಂಡದ್ದು ಕಂಡ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೃಶ್ಣೇವಗೆ ಕೋಸ !

* * * * *
ನಮ್ಮನೆ ದೋಸೆ ತೂತಾದರೆ, ನಿಮ್ಮನೆ ಕಾವಲಿ ತೂತು ಎಂದು ಕೆನ್ನಡಿ
ಕೃಶ್ಣೇವಗೆ ಹೇಳಿದನಂತೆ

* * * * *
ಗಂಡ ಮಂಡರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಾ ಮೈತರಚಿಕೊಂಡಿತು.

* * * * *
ಎಲುಬು ಇಲ್ಲದ ನಾಲಗೆ ಹ್ಯಾಗೂ ಬೊಗಳುತ್ತದೆ !

❀ ಶ ತ ಪ್ರ ಯ ತ್ನ ❀

“ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರ್ತಾವಂತೀರಾ
ಬರ್ರಿ ಅದ್ದೇನಂತೆ
ಕುರ್ಸಿ ಮಾತ್ರ ಆಕ್ಕೊಡಬಾರ್ದು
ಅವುಗಳ್ ಕೂರೋವಂತೆ”
—ಅಂತ ಎಳ್ ರತ್ನ
(ಹಿಂದಿನ ಕೊರವಂಜಿ ನೋಡಿ)

ಕುರ್ಸಿ ಎನೋ ಆಕಿಟ್ಟೆನ್ನಿ
ವರಾಂಡದಾಗೆ
ಸುಖರಾಜ ಬರ್ತಾನೋಂತ
ಪ್ರೈಸ್‌ಬಾಂಡ್ ರೂಪದಾಗೆ
—ಅಂತ ಈ ‘ಇಸಂ’ ಯತ್ನ
(ಹಾಲಿ ನನ್ನ ಕಾಳಜಿ ನೋಡಿ)

* * * * *

‘ ಬ್ರಷ್ ತ್ರೂಟ್ ಬ್ರಷ್ ’

ಲಿಂಗ: ಇದೇನೇ ಲಿಂಗಿ
ಈ ಗುಡಿಸಿಲು ಮನೆ
ಗೇಕ್ಲಾ ಬ್ರಷ್
ಬಚ್ಚಲು ಮನೆ
ಸಂದಿ ಒಳ್ಳೆ
ಎಗ್ಗಿಗೋಗಯ್ತು ಉಷ್ !

ಲಿಂಗಿ : ಅದೇನಿಲ್ಲ ಲಿಂಗ
ಬಚ್ಚಲುಮನೆ
ಬೆಳದಿಂಗಳಾಗ್ತಯ್ತು
ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲು ಹಳದಿರಂಗ
ಅದಕಾಗಿ ಕೇಳ್ವೆ
ನಿಂಗೇನೇವಾ, ‘ ಥೂಟ್ ’ ಬ್ರಷ್ !!

—“ ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ ”.

— ಹನಿಮೂನಿಗರಿಗೆ ಕರೆ! —

ರಾಕೆಟ್ ಎರಲು ಬನ್ನಿರಿ ಮುಂದೆ
ನೋಡಲು ಸ್ವೇಸಿನ ವೈಭವವ
ಉತ್ಸಾಹದಿ ಸ್ವೇಸಾಶಿಪ್ಪನು ಏರಿ
ಹಾಡುತ ಗ್ರಹಗಳ ಕಬ್ಬಗಳ!

ಹಬ್ಬಗಳಲಿ ಗ್ರಹಯಾನದ ಹಬ್ಬ
ಕಬ್ಬಗಳಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಕಬ್ಬ
ಧರೆಯೊಳಗಿನ ಕೋಲ್ಡ್ ವಾರನು ಮರೆತು
ನಕ್ಷತ್ರದ ನಾಡೊಳು ನೀವ್ ಬೆರೆತು
ಗ್ರಹಗಳ ಹಾಡನು ಹಾಡುತ ಬನ್ನಿ
ಸ್ವೇಸ್ ಸೂಟ್ ಧರಿಸುತ ನೀವೈತನ್ನಿ

ಮೋಡಗಳೆಲ್ಲವು ಸರಿದವು ಕೆಳಗೆ
ಆಗಸವುಳಿಯಿತು ಬಲು ಹಿಂದೆ
ಭೂಮಿಯು ತಿಳಿನೀಲಿಯ ತಪ್ಪಲೆ
ದಿಗಂತದಂಚದು ಹೊಳೆಯುವ ಕಿತ್ತಳೆ
ಖಂಡ ಖಂಡಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದವು
ಸಾಗರಗಳು ಬಲು ಹಿಂದೆಯೆ ಉಳಿದವು
ಭಾರವೆ ತಿಳಿಯದ ಈ ಲೋಕ
ತೆಳ್ಳನೆ ತೇಲುವ ನವಲೋಕ!

ಕಾಸ್ಮೊನಾಟರೇ ಓ ಬನ್ನಿ!
ಆಸ್ಮಿತ್ರಿ ನಟಿಯರೆ ನೀವ್ ಬನ್ನಿ!

ಗ್ರಹಗಳನೆಣೆಸುವ ಓ ಬನ್ನಿ
ಭೀತಿಯ ಸೀಮೆಯ ದಾಟುತಲಿ
ರೈಲಿಗೆ ಪ್ಲೇನಿಗೆ ಥೂ ಎನ್ನಿ
ರಾಕೆಟ್ ಬೆನ್ನನು ಏರುತಲಿ
ಸ್ಪೇಸೊಳು ತೇಲುತ ಮೈಮರೆಯಲಿಕೆ
ಹನಿಮೂನಿಗರಿ ಓ ಬನ್ನಿ
ಬದುಕಿ ಉಳಿದು ಇಳಿ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ
ಗಾಗಾರಿನ್ನಿಗೆ 'ಜೈ' ಎನ್ನಿ
ಇಳಿಯನ ತಲುಪದೆ ಸ್ವಿಸರಿ ಉಳಿದರೆ ಆರ್ತಿಗೆ 'ಗುಡ್ ಬೈ' ಎಂದೆನ್ನಿ

—ರಾಮಿ

ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು

ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ನಮ್ಮ ಉಚಿತ ಸಲಹೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಹಾಕಬಹುದು.

(೧) ಮನೆ ತೆರಿಗೆ ಮನೆ ಮಾಲೀಕರು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆ

—ಈಗ ಮನೇಲಿದ್ದವರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನಬಹುದಲ್ಲ!

(೨) ಹುಲ್ಲು ತೆರಿಗೆ.

ಕೊಟ್ಟ ಕಂದಾಯ ಬೆಲೆದ ಭತ್ತಕ್ಕಾಯಿತು
ಮೇಲೆ ಬಂದ ಹುಲ್ಲಿಗೆ? ಈ ತೆರಿಗೆ.

ಈಗ-ಸಂಬಳಕ್ಕಿಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದಲ್ಲ

(೩) ದೇವರಾಯ ಉತ್ತ.

ಸಮೆದು ಹೋದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಖಜಾನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಈ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೆಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಈಗ—ಇದನ್ನು ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು “ನೋಟು”ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದೀತು!

(೪) ಬೆರಿ. ಗ್ರಾಮದ ಕಂದಾಯವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚಂದಾಹಾಕಿ ಮೊದಲಿನ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಚಂದಾ ಹಣವೇ ಬೆರಿ. ಬೆರಿಯನ್ನು ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆಗ.

ಈಗ—ಅದೇರಿತಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಹೋದ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಗಲನ್ನು ಬೆರಿ ತೆರಿಗೆ ಅಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕಬಳಿಸಬಹುದಲ್ಲ!

(೫) ಯೇರು ಸುಂಕ, ನೇಗಿಲಿಗಿಷ್ಟು ಅಂತ ಸುಂಕ.

ಈಗ—ಇದೇತರಹ ಫೌನ್‌ಟನ್‌ವೆನ್ ತೆರಿಗೆ ನೌಕರರಿಗೆ; ಟೋಪಿ ತೆರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದಲ್ಲ!

(೬) ಜಾತಿ ಮಾನ್ಯ

ವಿಷದೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ-ಅಲ್ಲವೇ?

(೭) ಮಗ್ಗದ ಕಂದಾಯ

ಈಗ—ಮಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡಿ ತೆರಿಗೇನ ಅನ್ನಬಹುದಲ್ಲ !

(೮) ಕೂಟಿಕೆ ; ತೆರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಗಂಡ'ಹೆಂಡತಿಯರಂತೆ ಇದ್ದರೆ

ಈಗ—ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ ! ಅಲ್ಲವೇ.

(೯) ಮದುವೆ ತೆರಿಗೆ.

ಇದನ್ನಿನ್ನೂ ಯಾಕೋ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

(೧೦) ಅಂಗಡಿ ಪಟ್ಟಡಿ.

ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೇ ಈ ತೆರಿಗೆ , ಲಾಭ ನಷ್ಟಕಲ್ಲ !

ಈಗ ಇದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರಬಹುದು !

(೧೧) ಅಂಗಡಿ ಪಸ್ತೆರಾ.

ರಸ್ತೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆ.

ಈಗ—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಳಿದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾನಾನ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬರ್ತಾರಲ್ಲಾ ! ಅವರಿಗೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ !

(೧೨) ಕಾವಡಿ ತೆರಿಗೆ.

ಎತ್ತುಗಳ ಬೆನ್ನುಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಜೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆ

ಈಗ—ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದುಡಿಯೋದು ಎತ್ತಿನ ಹಾಗೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಬೆನ್ನಹತ್ತಿದವರಿಗಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ?

(೧೩) ಮಾರಿಕೆ ತೆರಿಗೆ. ಕೊಂಡರೂ ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು

ಈಗ—ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಂಡವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಾರಿದವರೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನಬಹುದಲ್ಲ !

(೧೪) ಉಪ್ಪಿನ ಮೂಲ.

ಜಾಳು ಮಣ್ಣಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದವರೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು

ಈಗ—ಇದೇತರಹಾ ಬೆವರುಸುರಿಸಿ. ಉಪ್ಪುನೀರು ಬಂದರೂ ತೆರಿಗೆ ಎರಿಸ ಬಹುದು.

(೧೫) ಉಬ್ಬೆ ಕಾಣಿಕೆ. ಅಗಸರು ಉಬ್ಬೆ ಕಡಾಯಿಗಿಷ್ಟು ಅಂತ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈಗ—ಭಿಕ್ಷುವಾತ್ರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಪಕ್ಷಪಕ್ಷಗಳು ಚುನಾ ವಣಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವಾತ್ರೆಹಿಡಿದು ಹೊರಟಾಗ, ಸಾಕಷ್ಟು ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲ !

(೧೬) ಕುರಿ ತೆರಿಗೆ—ಕುರಿ ಹಿಂಡಿಗಿಷ್ಟು ಅಂತ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆ

ಈಗ—ಮಕ್ಕಳಿಗಿಷ್ಟು ಅಂತ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಸಿದರೆ ?

(೧೭) ಪಾಶ್ವರಾ—ಮಾನು ಹಿಡಿಯೋರ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ.

ಈಗ—ಮಾನು ಎಂದರೆ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥೋರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದರೆ !

(೧೮) ಗಿಡ ಗಾವಲ್. ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆ.

ಈಗಲೂ ಅದೇರೀತಿ ಮರದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ

(೧೯) ಗುಲವಿನ ಪೊಮ್ಮು. ಗುಲ ಅಂದರೆ ನೇಗಿಲು ಅಂತ

ಐದನೆ ತೆರಿಗೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಅಂತ ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿತ್ತು ಈಗ ಅದೇತರಹ ಯೇರುಸುಂಕದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು.

(೨೦) ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮರದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈಗಲೂ ಇದನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರ ಬದುಕಿಹೋಗುತ್ತೆ.

(ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ ರೈಸ್ ಮಹಾಶಯರ ಗೆಜಿಟಿಯರ್ ನೋಡಿ)

—ಪ್ರಕಾಶ್.

" ಆಸ್ಪತ್ರೇಲಿ ದೀಪ ಬರುಲ್ವಂತೆ. ಹೋಗಿ ಸರಿಮಾಡೋ ಗಿರಿಯ " ಎಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೈನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಗಿರಿಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

" ನಾ ಹೋಗುಲ್ಲ " ಅಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಗಿರಿಯ.

" ಹೇಳಿದ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬೇಕು ! ಇವತ್ತೇನು ಬಂತೋ ನಿನಗೆ " ಎಂದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. " ಹೋದಸರ್ತಿ ಹೋದೆ ಸಾರ್. ಮಾತಾಡುಕ್ಕೆ ಮುಂಜೇನೇ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾ ತೆಗೆಸಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ನೋವು ಅಂದರು. ನಂಗಿ ಭಯ " ಅಂದ ಗಿರಿಯ.

“ ಸೆಲ್ಫ್-ಕುಕಿಂಗ್ ”

(ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ಗಡಸುದನಿ)

“ ನಮ್ಮ ವಾಸೂ ಮನೇಗೆ ಹೋಗೋಕೆ ಏನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆ? ಅವರಪ್ಪ ನಾನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದವರು.”

....ಕಟ್, ಕಟ್, ಕಟ್....ದಬ್....

“ ತಾಳಿ, ಇನ್ನೇನು ಬರ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟೋತಾನೋ ನೋಡ್ತಾ ಇರಿ....ಒಂದು ಒಂದುವರೆ ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ನೋಡಿ... ಹಹಹ, ನೆನೆಸಿ ಕೊಂಡರೆ ನಗು ಬರುತ್ತೆ. ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಟು ಹಿಡಕೊಂಡು. ಇದೇನೋ ನಳನ ಪಾರ್ಟು ಅಂದರೆ ತಲೆ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಹೊಟಲೂಟ ಮೈಗಾಗೊಲ್ಲವಂತೆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮನೇಲೆ ಬೇಯಿಸಿ ಕೊಂಡು, ತಿಂದುಕೊಂಡು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊ ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಸೆಲ್ಫ್ ಕುಕಿಂಗ್ ಬೇಡ ಅಂತ ಅಂದೆ....ಹಿ ಹಿ ಹಿ....ಅರ್ಧವಾಯಿತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆ? ....ಹಾಗಾದರೆ ತಮ್ಮನ್ನ ತಾವೇ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು ಅಂತಲೂ ಆಗುತ್ತೆ. ಹುಡಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಹುಡುಗ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಅಂತೀರಾ ”

ಕಟ್, ಕಟ್ ಕಟ್....

“ ಇದೇನು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೀಲಿಲ್ಲ....ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ವಾಸು. ....ಒಳಗಡೆ ಅಡುಗೆ ಮನೇಲಿ ಪಾತ್ರೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸ್ತಾ ಇದೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡ್ತಿರಬೇಕು. ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪಿದ್ದೆ ಸಾಕೊಂತ ಇನ್ನೂ ಎದ್ದಿದ್ದಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ?....ಅಷ್ಟು ದಿನ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗಲಾದರೂ ಸುಖ ಸಿಗ್ತಲ್ಲ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಈಗ ಈಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಕೇಳಿಬಿಡ್ತೇನೆ, ಸಾಟು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೇನೋ ಅಂತ....ಹಹಹ, ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ವಾಸೂ ಹತ್ರ ನನಗೇನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ! ನಾನೆ ಅವನ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸ್ತೋನು, ಗೊತ್ತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆ. ಒಹೋ, ಒಳಗಡೆ ವಗ್ಗರಣೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸ್ತಾ ಇದೆ. ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೀತಾಳೆ ವಾಸೂ ಹೆಂಡತಿ....ಅಂಥ ದೂರದೋಳೇನಲ್ಲ ಅವಳೂನೂ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧವೆ. ನಮ್ಮ ಬೀಗರ ತಮ್ಮನ ಮೊಮ್ಮಗಳೆ. ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುಮಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಗುಣವಂತೆ ಹುಡುಗಿ ”

ಕಟ್, ಕಟ್, ಕಟ್....ದಬ್, ದಬ್

“ ಇದೇನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ತಟ್ಟಿದರೂ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆ
ವಾಸೂ....ವಾಸೂ.”

(ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಕೇರಲು ಹೆಣ್ಣು ದನಿ) “ ಯಾವನೂ ಆಗಿಂದ ಹೊಡೆಕೋತ
ಇದ್ದಾನೆ. ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಕಳಿಸಬಾರದೇಂದ್ರೇ? ನಾನು ಎದ್ದರೆ ಮಗು
ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತೆ....ಈ ಗಂಟಲೂ ಕೇಳಿಸದಷ್ಟು ಕಿವುಡಾಗಿ ಹೋಯ್ತೇನು?”

(ಒಳಗಿನಿಂದ ಮೆತ್ತಗಿನ ಗಂಡು ದನಿ)

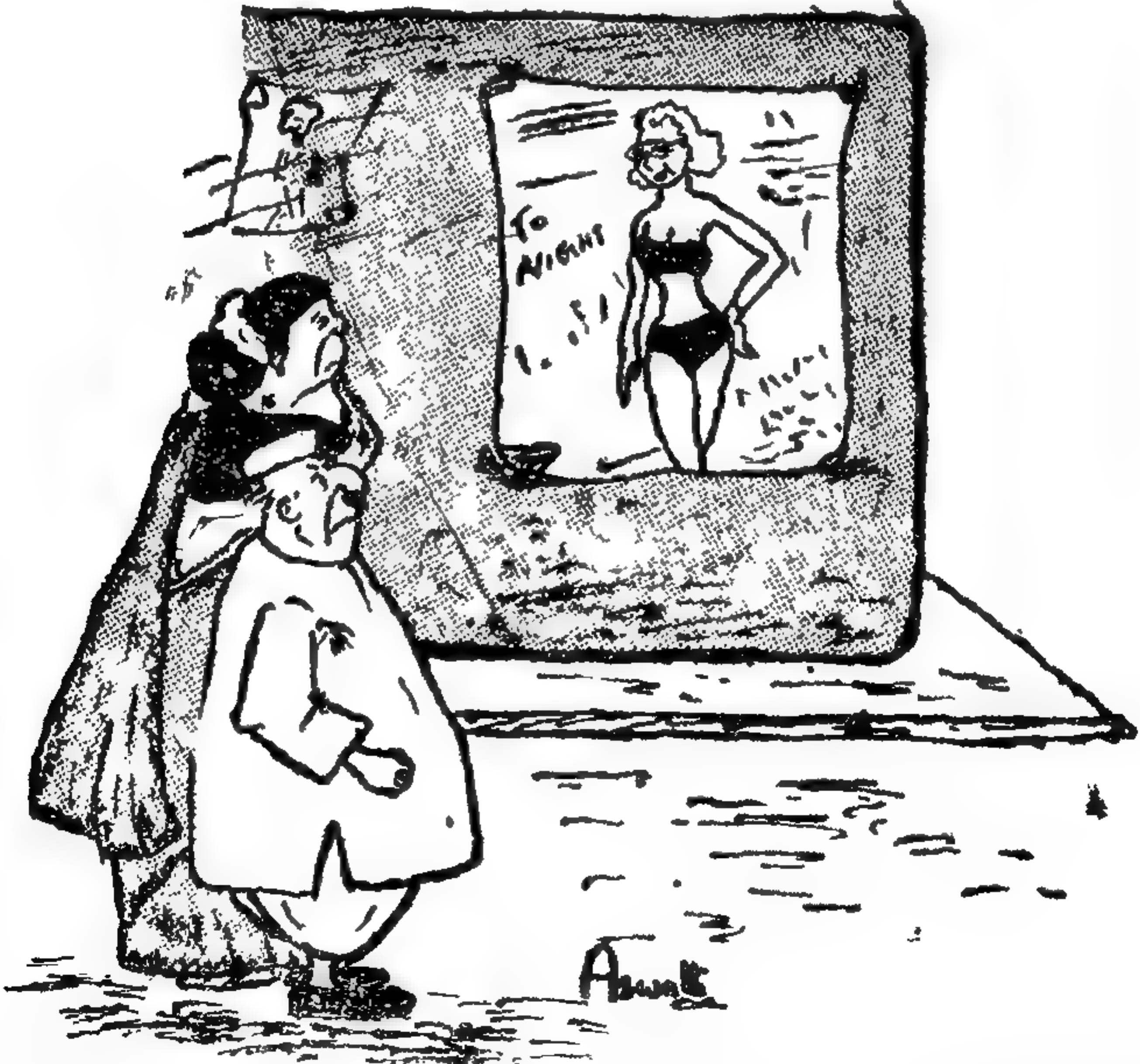
“ ಶ್ ಶ್ ಶ್....ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಬಂದೆ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೀತೀನಿ....ಓಹೋ!
ನೀವೋ?”

(ಹೊರಗಿನ ದನಿ)

“ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ಯಾಕೋ ವಾಸು, ಸೌಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯೋಕೆ ಬರ್ತಿಯ?
....ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆ, ತಾಳಿ, ತಾಳಿ....ಓಡಬೇಡಿ.

....ಉಸ್ ಉಸ್....ನಾನೂ ಬರ್ತೀನಿ....ಉಸ್ ಉಸ್....”

—ಕೀತಾಪತಿ.

“ ಸುಮ್ಮನೆ ಸರ್ಕಾರಾನ ಬೈಬಾರ್ಡ್ ಕಡೆ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ
ತೆರಿಗೆ ಹಾಕ್ ದಿಟ್ಟಿದಾರೆ ನೋಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಈ ತರ ಬೆಡ್ಡಿ ಹಾಕಕ್ಕೆ ಶುರು
ಮಾಡಿದಾರೆ. ನೀವು ಮಾಡಿದ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗತ್ತೆ ”

“ ಎಕ್ಸಿಭಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಗಗರಿನ್ ”

ಬಿಡಿ ರಾಯರೇ! ಏನು ಮಹಾ ಇವರು ಕಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರೋದು! ಜನಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ ಅಂತ, ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕೂತಲ್ಲೇ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾರಾಡಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೇ! ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗು ಎಂದು ಈಶ್ವರನು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಹಿಮಾಲಯದ ತುಟ್ಟ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜಿನ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇತರ ಗೃಹಗಳ ಕಡೆಗೆ, ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ, ನಕ್ಷತ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಕಾಲಾತೀತನಾದರೆ, ಬೆಳಕಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು!

ಈಗೇನೋ ಕೇವಲ ೧೮೦-೨೦೦ ಮೈಲಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭೂಮಿಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಬಂದ, ಗಗರಿನ್ ಅಂತ, ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಗಗ್ಗಗಾಗಿ ನೋಡ್ತಾ ಇದಾರಲ್ಲ! ಇವರ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಂತ ಹೇಳೋಣ!

ಬಿಡಿ ರಾಯರೇ! ಗಗರಿನ್ನೂ, ರಷ್ಯನ್ನರು, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಋಷಿಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾತರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾರು!

ಎಂದು ದೀಕ್ಷಿತರು ಎಕ್ಸಿಭಿಷನ್ನಿನ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲ ಮೇಲೆ ಕೂತು ರಾಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ! ಅಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನ ಎಂದು ದೀಕ್ಷಿತರನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

* * * * *

ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಹುರುಗಾಳಿನ ಅಂಗಡಿ. ಹುಡುಗರು ಹೆಂಗಸರೂ ಕೆಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ. ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದು ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ತೂರಿಕೊಂಡು ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಹುಡುಗನನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದು ಕೇಳಿದೆ. “ ಇದ್ಯಾಕಪ್ಪಾ! ಇಷ್ಟು ದೊಂಬಿ ಇಲ್ಲಿ ” ಅಂತ.

ಏನ್ರಿ! ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ! ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಲಿಲ್ವಾ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಗಗರಿನ್ ಹುರಿಗಾಳು ಮಾರ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎರಡೇ ಚೀಲ ಇರೋದು! ಗಗರಿನ್ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರರ್ ಹೊಡೆದನಲ್ಲಾ, ಆಗ ಇದೇ ಹುರಿಗಾಳಿನ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದನಂತೆ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಾಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಬಂದು, ಆಯಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಅಂತ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆರಿ. ಹಾಗೆ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದ ಕಾಗದದಲ್ಲೇ ಹುರಿಗಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡ್ತಾ ಇದಾರೇ ಕಣ್ರೀ! ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿರಸ್ಕಾರದ ನಗುವನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬೀರಿ, ಓಡಿ ಹೋದ.

ಎಲ ಎಲಾ! ಈ ಹುರಿಗಾಳಿನವಳು, ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಹುರಿಗಾಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿದಳು! ಅದನ್ನು ಗಗರಿನ್ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದು ಯಾವಾಗ! ಅಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ದಿಟವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋಜನ ನಂಬಿಲ್ಲವೇ! ಹಾಗೇ ಇರಬಹುದೇ!

ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಮೋಸ ಇರಬಹುದೋ. ಎಂದು ಏನೇನೋ ಯೋಚನೆಗಳು ತುಂಬಿದುವು.

ಆದರೇನೇ ಆಗಲಿ ಅಂಗಡಿಯವಳಿಗೆ ಕೈತುಂಬ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ!

* * * *

ಮುಂದೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹೂವಿನ ಅಂಗಡಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ಇದೇನು ಮೋಜು! ಯಾಕಾರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಂತಹ ಪತ್ರಗಳು ಎಂದು ನಿಂತು ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಗಗರಿನ್ ಮಾಸ್ಕೋಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪರ, ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಪರ, ಈ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಅಂಗಡಿಯವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳು. ಯಾರಾದರೂ ಹೀಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಂಗಡಿಯವರು ಸೊಗಸಾದ ಮೈಸೂರುಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರವನ್ನು ಸೆಲ್ಯೋಫೇನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ, ದೇಹಲಿ, ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾಸ್ಕೋಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೨೦ ಗಂಟೆಗಳವಧಿಯೊಳಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ ಮೂವತ್ತು ನಲವತ್ತು ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಆರ್ಡರುಗಳಿದ್ದುವು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವ್ಯಾಕೆ?

ನೀವೂ ಹಾರವನ್ನು ಕಳಿಸ್ತೀರಾ ಎಂದ ಅಂಗಡಿಯವನು ನನ್ನ ಕೇಳಿದ.

ಯಾರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಎಂದೆ, ಏನೋ ಮರವು.

ಗಗರಿನ್‌ಗೆ ಮಾಸ್ಕೋಕ್ಕೆ. ಮುಂದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಬಹುದು ಎಂದ ಅಂಗಡಿಯವ.

ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತೆ ಸಾದಾ ಹಾರಕ್ಕೆ ಎಂದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಎಂದ.

ಹಾಗಾದರೆ ಆಗಲಿ ಅಂತ ೨೫ ನಯಾಪೈಸೆ ತೆಗೆದು ನನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ.

ಅಂಗಡಿಯವ ಬಿರಿಬಿರಿ ನಕ್ಕ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ. ಹಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟೋ ನೂಲುಕೂಡ ಸಿಗುಲ್ಲ ೨೫ ನಯಾಪೈಸಾಗೆ ಎಂಥ ಮುಂಕುದಿಣ್ಣೇರಿ ನೀವು ಎಂದ ಅಂಗಡಿಯವ.

ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಕೈಲಿ ಹೀಗೆ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳೋದು ಸರಿ ಆದರೆ ಹೋದ ಅಂಗಡೀಲೂ ಅದೇ ಬೈಗಳ ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ! ೨೫ ನಯಾ ಪೈಸೆಗಳನ್ನು ಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಂಗಡಿಯವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ದುರು ದುರು ನೋಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದೆ.

* * * *

ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿ. ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೂ ತುಸುಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆಕೊಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಹೋಗೋದುಬೇಡ. ಪುಕ್ಕಟ್ಟು ದೂರದಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಕಂಡಷ್ಟು ನೋಡಿದರಾಯ್ತು ಎಂದು ನಿಂತೆ.

ಒಬ್ಬ ಗಗ್ಗ ಬಂದ. ಉಗ್ಗುತ್ತಾ ಗುಗ್ಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಹಾಡು ಹೇಳಿದ. ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಅಥವಾ ಅವನ ಗಂಟಲನ್ನೇ ಭಗವಂತ ಆ ರೀತಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದನೋ? ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ರಂಗಮಂಟಪದ ತುಂಬಾ ಅವನ ಧನಿ. ಅವನ ಓಡಾಟವೇ ೫ ನಿಮಿಷಗಳಕಾಲ ಆಯಿತು.

ನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗಗ್ಗ ಬಂದಳು. ವಿಚಿತ್ರ ವೇಷಭೂಷಣ ಅಷ್ಟು ಧಡೂತಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡೂ ಅಷ್ಟು ದೇಹ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡೋದು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ತರಪೇತಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಗಗ್ಗ ಹೆಣ್ಣು ಹಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರು ಹಚ್ಚಿದಳು. ಸಣ್ಣ ಅರದಿಂದ ಗಾಜನ್ನು ಕೆರೆದರೆ ಒಂದು ತರಹಾ ಧ್ವನಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತೆ ನೋಡಿ. ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಒದ್ದು ಬಿಡೋಣವೇ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಲ್ಲಾ! ಅಂತಹ ಧ್ವನಿ ಆಕೆಯ ಗಂಟಲಿ ನಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಮಂಜು ಬಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಆಕೆಯ ಹಾಡು ಎಲ್ಲರಮೇಲೂ ಬಿದ್ದಾಗ, ಛಳಿ ಛಳಿ ಆಯಿತು. ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಸದಂತಾಯ್ತು.

“ಅರೆ! ಗಗ್ಗ....ಡಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಾ ಈ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರ ಇದೆಯೇ” ಎಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರು ಜನ ನಟ ನಟಿಯರು ಬಂದು ಮರಕೋತಿ ಆಟವನ್ನು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಆಡಿದರು. “ಗಗ್ಗ....ಳೇ ಮಕ್ಕಳು. ಎಗರಾಡೋವಾಗ ಜಾರಿ

ಬಿದ್ದರೆ ಮಂಡಿ ತರಚುತ್ತಲ್ಲಾ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹಾರಾಡಬಾರದೆ” ಎನ್ನಿಸಿತು ಯಾರೋ
ವಕ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. “ನನಕೆ ಈ ಘಾತೆ ಅರ್ಥಮಾಗೋಲ್ಲ. ಏನು ನಾಟಕ
ಇರಕ್ಕಿದಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ!
ಪಾಪ! ಎನ್ನಿಸಿತು “ಎಲ್ರೀ! ಇಲ್ಲಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ. ‘ಗುಗ್ಗುವಿನ ಹಾಗೆ?
ರಂಗಮಂಟಪದಮೇಲೆ ಹೋಗಿ. ನಿಮ್ಮಂಥವರೇ ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಆಡ್ತಿರೋದು!

ಬರೀ ಗುಗ್ಗುರುಗಳೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಗಗ್ಗಯ್ಯನ ಗಡಿಬಿಡಿ
ಆಡ್ತಿರಬಹುದು, ತಮಿಳನಲ್ಲೋ, ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲೋ! ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ”
ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದೆ.

ಹೊರಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬರುವತನಕ, ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಕೂಗುಗಳು
ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಗಗ್ಗರಿನ್ ಧರಿಸಿದ್ದ ಟೋಪಿ ಮಾದರಿ
ಕೇವಲ ಹತ್ತೀರೂವಾಯಿ ಕೆಲವೇ ಉಳಿದಿದೆ

ಗಗ್ಗರಿನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ತಾಯಿತಿ
ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು
ತ್ವರಿತಮಾಡಿ ಬೇಗ ಕೊಳ್ಳಿ

ಗಗ್ಗರಿನ್ ಹಾಕಿದ ಚಡ್ಡಿ ಬಟ್ಟೆ
ಏನಾದರೂ ಥಂಡಿ ಕಾಣುಲ್ಲ

ಗಗ್ಗರಿನ್ ಗಾಗಲ್ಸ್ ಹಾಕಿನೋಡಿ
ಆಕಾಶ ಕವ್ವು ಕಾಣುತ್ತೆ ಶೂನ್ಯ ತೋರುತ್ತೆ

ಗಗ್ಗರಿನ್ ಟೆಂಬ್ಲರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಚ್ಚುಗಳು
ಸುಮ್ಮನೆ ಉರುಟಿಸಿದರೆ ಸರ್ಪಂತ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ.

ಹೊರಬಾಗಿಲು ದಾಟಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ಹೋಗೋತನಕ ಗಗರಿನ್ ಗಗರಿನ್
ಶಬ್ದಗಳೇ ಅಲೆಯಲೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

—ಬಚ್ಚೆ

ಭಾವೀ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಐಲೂರು ನಂಜ. ಇನ್ನೇನು ಭಾವೀಗೆ
ಧುಮುಕಬೇಕು ಅನ್ನೋಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವನೊಬ್ಬ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಈಚೆಗೆ
ಇಳಿಸಿದ. ಗಲ್ಲಹಿಡಿದು “ಲೋ! ನಂಜಾ, ನೀನು ಭಾವೀಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ನಾನೂ
ಬಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಉಳಿಸ್ಬೇಕು. ಥಂಡಿ ಹವಾ, ನೀರು ಕೊರೀತಾ ಇದೆ. ಮನೇಲಿ
ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲಾ ಅದರ ಬದಲು ಗುಡೀಗೆ ಹೋಗಿ ನೇಣು ಹಾಕೊಂಡು
ಸುಖವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡಬಾರ್ದೇನೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒದ್ದ.

== ಘಾಟೆ ==

“ ಇರಲಿ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಸಾಬ್ ! ...ಸ್ವಾಂಡಿಂಗ್ ಆದರೆ ಸ್ವಾಂಡಿಂಗು....ಒಂದಷ್ಟುದೂರ ನಿಂತೋ ಕುಂತೋ ಹೋಗೋದುತಾನೆ ಮುಖ್ಯ ಓ ...ಇದೇನು ಸ್ವಾಂಡಿಂಗ್ ಸೈವಲ್ ಇದ್ದಾಗಿದೆ....ಹಹಹಹ....ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇನ್ರಪ್ಪ....ಏನು....ಕಾಲೇಜಿಲ್ಲವೆ?....ಓ ಹೋ ಸ್ಟ್ರೈಕ್....ಭೇಷ್ ಬಡಿ ...ಲೇಟಾದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿ....ನಾನುಕೂಡ ಬರಬೇಕೆ ಮುದರ್ಬಾದ್ ಅಂತ ಕೂಗೋದಕ್ಕೆ ?....ಕೂತ್ಯೊಳ್ಳಿ ಅಂತೀರ?....ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನನ್ನು ಕೂರಿ ಸೋದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೊಬ್ಬರು ನಿಲ್ಲಿರ?....ಛ ಛ ಛ....ಆಗಲಿ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ....ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೇ ಹುಡುಗರಿಂದ ಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಕಾಲೇಜು ಏನು ಕಾಲೇಜೋ ಹಾಳಾದ್ದು....ಯಾರು? ಪ್ರೊಫೆಸರು ಬೈದನೆ?....ಹಲ್ಲುದರಿಸಬೇಕ್ರಯ್ಯ ಅವಂದು....ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲು ಅವನ ಕಡೆಗೇನೆ? ಸರಿ....ಸರಿ....ಅವನಿಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಬೇಕು....ಆತ ಬಗ್ಗೋವರೆಗೂ ನೀವು ಜಗ್ಗಕೂಡದು....ನೀವನ್ನೋದು ಸರಿ....ಅಸಾಲಜಿ ...ಅನ್ ಕಂಡೀಷನಲ್ ಅಸಾಲಜಿ ಮೊದಲು ಬರಲಿ....ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲಾದರೇನು? ತಪ್ಪಾಯ್ತು ಅನ್ನೋಕೇನು ಧಾಡಿ!....ಅಲ್ವಿಮೇಟಂ ಕೊಟ್ಟದೀರ?....ಬೇಷಾಯ್ತು ಬಿಡಿ....ಪೋರ್ಷನ್ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದಿದೆಯೇ? ಹಹಹಹ....ಮತ್ತೇನು ಮೇಷ್ಟರುಗಳ ಹಂಗು....ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ರೆ ಏನು ಸೊಕ್ಕು ಆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲಿಂದು....ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗೋದು ಕೇವಲ ಪಾಠ ಕಲಿಯೋದಕ್ಕೇಂತ ತಿಳಿದಿದಾನೆಯೇ ಆತ? ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧರಾಗೋದು ಬೇಡವೆ?....ಕ್ರಾಂತಿಯುಗ ಇನ್ನು ಬರೋದು....ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ ರಾಗಲೇಬೇಕು ನೀವೆಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ?....ಕಾಲೇಜಿನವರು ತರಬೇತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನೀವಾದರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರಾಗ ಬೇಕು....Strike, walk out ಎಂದೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಚಿಕ್ಕಂದ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಬಂದರೆ ತಾನೇ ಮುಂದೆ ಮೂರುಲೋಕಾನ ಪುಡಿ ಮಾಡೋ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾ ಗೋದು?....ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸೇಡಿ....ಕೂದಲು ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಹೋಯಿತು....ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೂಗಾಡಬೇಕು ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಅಂತ ನನಗೂ ಹುರುಪು ಬರ್ತಾ ಇದೆ...ಜಿಂದಾಬಾದ್ ಮಾಡ್ತೀರ ನಂಗೇ! ಒಳ್ಳೇದು....ನನ್ನೆಸರು ಮಾತ್ರ old man ಅಲ್ಲ ವೆಂಕಟ್ರಾಯಾ ಅಂತ....ವೆಂಕಟ್ರಾಯ....ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲಿದಾನಲ್ಲ ಅವನಪ್ಪ....ಸೀಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಲ್ಲ ಅದೇ ಮುಖ್ಯ....ತುಂಬ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ತುಂಬ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್....ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಂದ್ವಿಡ್ತು....ಇಳೀತೀನಿ....ಇಗೋ ಇಳಿದ್ವಿಡ್ತೀನಿ....ಘಾಟೆನೆ?....ಯಾರು ತಾನೆ ಘಾಟೆ ಅಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಈಗಿನ ಕಾಲ್ದಲ್ಲಿ ?

—ರಾಮಿ.

ಶಶಿಕಲಾ ವಿಲಾಸಿ ನಾಟಕ ಸಂಘ

ಕಲಾರಂಭಕ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರಲ್ಲಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಒಲವಿನ ಬಿನ್ನಹ.

ಬಲು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ಅತ್ತೀವ್ರ ಸಂತೋಷವೆನ ಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ನಿವ್ವಳ ಮೊತ್ತವು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ, ಅರವತ್ತೆಂಟು ನಯಾಪೈಸೆಗಳಿಗಿಳಿದಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಜಾಂಚಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಚನ್ನವ್ವಾವರು ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಸಂತಕಾಲದಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಶಕುಂತಲಾ ನಾಟಕವನ್ನು ನಾವು ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೇ? ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ಕಾರ್ಮೋಡದಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆವರಿಸಿದ್ದುದು ನಿಮಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ!

ಆದರೆ ದೈವಸಹಾಯ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಮೊನ್ನಿನ ದಿನ. ಸುಣಕಲ್ ಪೇಟೆಯ ಗೂಡಿನ ಗರುಡಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಮರಣ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಒಪ್ಪಿ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ! ವಸಂತಕಾಲದ ಶಕುಂತಲಾ ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಉದಾರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆಂದು ಅರ್ಪಿಸೋದು

ಸ್ವಸ್ತಿ ಗೂಡಿನ ಗರುಡಪ್ಪನವರೇ! ನಿಮಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ.

ಸ್ವಸ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿ ತಾಯಕ್ಕನವರಿಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ.

ಸ್ವಸ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮಗಳು ಸುಧಾದೇವಿಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ.

ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದಿನ ವಾರದ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಈ ಮಹನೀಯರ ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಬಾಕಿ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಆ ದಿನವೇ ಪಾವತಿನಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹದ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಶಿಯ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ವಿಲಾಸಿ ಸಂಘವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಊರ ಜನರ ಮನಗಳಿಗೆ ವಸಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಪುಮಾಡುವ ಸುಯೋಗವು ದೊರಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ.

ಗೂಡಿನ ಗರುಡಪ್ಪನವರನ್ನು ಹಸನಾಗಿಟ್ಟರವ್ವಾ ಎಂದು.

ತಿರುಗಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುವ ತನಕ

ನಿಮ್ಮವನೇ ಆದ

ಸಿ. ಸಿ. ರಂಗಸಾಮಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

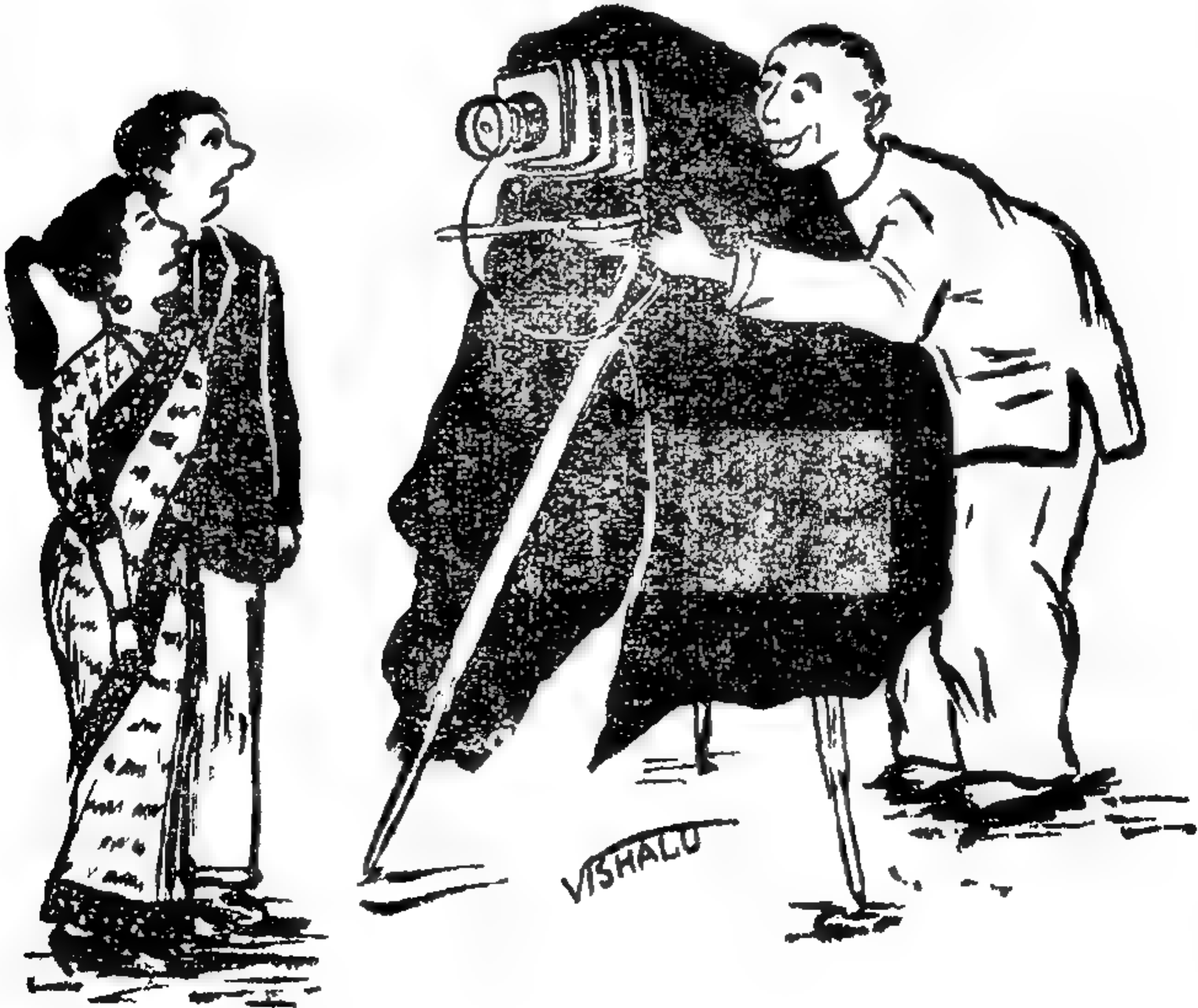
ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

ಶಕುಂತಲಾ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಶಕುಂತಲಾ : ರಂಗವ್ವಾ ಬಸವ್ವಾ ಶವನ್ದಳೆಯವರ ಬದಲು ಶ್ರೀಮತಿ ತಾಯಕ್ಕನವರು.

ದುಷ್ಯಂತಾ : ವೀರನಗೌಡ ಸಂಗನಗೌಡ ಪಟೇಲ ಅವರಬದಲು ಶ್ರೀ ಗೂಡಿನ ಗರುಡಪ್ಪ ಅವರು.

ಕಣ್ಣು : ಕುಲಕರ್ಣಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಬದಲು ಕುಮಾರಿ ಸುಧಾದೇವಿ ಅವರು.

“ ಎಲಿಜಬೆತ್ ಫಿಲಿಪ್ ಜೋಡಿ ಸಾರಾ ನಿಮ್ಮು!...ಎಲ್ಲಿ, ಕೊಂಚ ನಕ್ಕುಬಿಡಿ ನೋಡೋಣ...”

ಬೀಗದ ಕೈ ಜೋಪಾನ !

ಕಮಲು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು ಎಂದರೆ ನಮಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತು, ಮನೇ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆಂದು. ಅವಳು ಬರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎರಡು ವಿಷಯಕ್ಕೆ : ಒಂದು, ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಎರಡು, ಹೆಪ್ಪಿಗೆ ಮೊಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ. ಇವೆರಡೂ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವಳಿಗೆ. ಆ ಬೀಗದ ಕೈನ ಹೇಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಕೊರಳಿನ ಸರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೋ ಅಂತ ಯಾರೋ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಂಗಾರದ ಸರವನ್ನೇ ಹೇಗೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು ಬೀಗದಕೈ ಸಮೇತ. ಸೀರೆ ಸೆರಗಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೋ ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬೀಗದಕೈ ಸಮೇತವಾಗಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅಗಸಗಿತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಒಗದೇಬಿಟ್ಟಳು. ಟೆಣ್ ಎಂತ ಬೀಗದಕೈ ಎಗರಿ ವೊಡೆಯ ಕಡೆ ಹಾರಿತಂತೆ. ಒಂದು ದಿನವೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರೂ ಅದು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಸರಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬೀಗದಕೈ ಒಂದರಿಂದ ಅವಳ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೆವು ಅನ್ನಿ. ಅಂತೂ ಕಮಲಾಗೆ ಅವಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಳಿದೇ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಟಾ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಹೆಪ್ಪಿನ ಮೊಸರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೇಂತ ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು. ಬರಿಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮನೇ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆಂದು ಗೊತ್ತು. ಕೆಲವು ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹುಳಿ ಮೊಸರನ್ನು ಕೊಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೂ-ಇದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಲೋಟವನ್ನು ಅವಳ ಬೀಗದಕೈಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಯ ತನಕ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬೀಗದಕೈ ಹೆಪ್ಪಿನ ಮೊಸರಿಗಾಗಿ ಬಂದದ್ದೂ ಉಂಟು.

“ ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಓದಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳಿಗೆ ‘ ಮದುವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೇ ಹೆಣ್ಣೇ ’ ಎಂದರೆ ಹೀಗೇ ಆಗುವುದು ! ” ಎಂದಿದ್ದರು ನರಸಮ್ಮನವರು. “ ಆ ಗಂಡ, ಅವನಾದರೂ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಡೊಪ್ಪಿಕೇಟ್ ಬೀಗದಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಡವೇ ? ಅಷ್ಟು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಅವನಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬೀಗದಕೈಯನ್ನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನ ಡ್ರಾಯರಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲ. ಸಮಯಾ ಅಂದರೆ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತರಬಹುದಲ್ಲ" ಎಂದಿದ್ದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೇರಮ್ಮ ಅಂದರು, "ಅದೇನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ನರಸಮ್ಮಾ, ಕಮಲು ಮನೇ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಆಫೀಸ್ ಬೀಗದಕೈನೇ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನಂತೆ! ಒಂದು ದಿನ ಆಫೀಸಿನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನಂತೆ ಮನೆಗೆ, ಆಫೀಸಿನ ಮೇಜಿನ ಡ್ರಾಯರಿನ ಬೀಗದಕೈ ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ, ಕಮಲಾ ಎಲ್ಲಾದರೂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆಯೇ ಎಂತ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ"

"ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು 'ಯಂತ್ರ' ಪಕ್ಕೇರಸ್ವಾಮಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ. ಇದೇನಮ್ಮಾ ಅನ್ಯಾಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರೋದು? ಅದೇನೋ ಗ್ರಹಜೇಷ್ಠ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು."

"ಇರಬಹುದು ಅಂತೀನಿ. ಇರಲೇಬೇಕು ಅಂತ ಈಗ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ."

"ಆ ಪಕ್ಕೇರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬುಧವಾರದ ದಿನ ಹೋಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಒಣಖರ್ಜೂರ, ಒಂದಷ್ಟು ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಕೊಟ್ಟು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ರಕ್ಷಾಯಂತ್ರ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ನವಿಲುಗರಿ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಬೀಸಿ ಮಂತ್ರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೋರು ಯಾರಿಗೂ ಮನೇ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಭಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆ ಚೆಲುವೈಂಗಾರ್ಯರ ಮೂರನೇ ಸೊಸೇಗೂ ಹೀಗೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಯಂತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಯಾವೈಸ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಂತ ಥಟ್ಟನೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಂತೆ. ಹೇಳಬೇಕು, ಕಮಲಾಗೆ."

"ನಿಮಗೊಂದು ಹುಚ್ಚು ನರಸಮ್ಮಾ, ಆ ಕಮಲಾಗೆ ಇಂಥ ವಿಷಯಾ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಾಳು. ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗಿ!"

"ಅಲ್ಲೀ, ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಅದೆಂಥಾ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಇವಳು? ಮನೇ ಬೀಗದಕೈನೇ ಮರೆಯುವಂಥವಳು! ಒಂದು ದ್ರಾವಕ ಹಾಕೋ ಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ದ್ರಾವಕಾ ಹಾಕಿ ಆಟಂಬಾಂಬಿನಂತೆ ಸ್ಫೋಟನ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಗತಿ? ಅವತ್ತು ಕಾಲೇಜಿನ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ತೋರಿಸಿದರಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆಮೇಲೆ ಗಂಧಕ ದ್ರಾವಕ ಹಾಕುತ್ತಲೂ ನೆಗೆದುಬಿದ್ದು ಒಡೆದು ಹೋಯಿತಲ್ಲ ಗಾಜಿನ ತಟ್ಟೆ! ಕಮಲ ಏನೋ ಅಣಕಿಸಿದಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವಳು, 'ದ್ರಾವಕ ಅಂದ್ರೆ ಹೆದರ್ನೋಬೀಡಿ ನರಸಮ್ಮನೋರೇ ನಿಂಬೇಹುಳಿ ರಸದಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತೆ ದ್ರಾವಕ. ಈ ದ್ರಾವಕ ಬೆಂಕಿ ಕಾರಿದರೂ ಬೇರೆಯವು ಇರುತ್ತೆ, ಸಾಧು ದ್ರಾವಕಗಳು; ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಗೇಮನೆ ಹುಣಸೇಹಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ದ್ರಾವಕ ಇರುತ್ತೆ' ಎಂದಿದ್ದಳು. ಆದರೂ, ಹೆಂಗಸು

ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಾಮ್ಮ ಆ ರಿಸರ್ಚ್, ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ!....ಮತ್ತೇ.... ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ...ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಆ ಕಮಲಾ ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಬೀಗದಕೈ ಗೊಂಚಲಿಗೋ ಹೆಪ್ಪಿನ ಮೊಸರಿಗೋ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅಲ್ಲ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ-ಚಟ್ಣಿವುಡಿ ಕೇಳೋಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಹುಳಿ ಬೇಕಂತೆ, ಬೆಂಡೇಕಾಯಿಂದು, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರೆ ತುಂಬ ...ಆಮೇಲೆ....”

“ ಓಹೋ, ಕಮಲಾ ಮುಖಾನ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಿರಿ ತಾನೇ ? ”

“ ನೋಡದೇ ಇರುತ್ತೇನೆಯೇ ನಾನು? ತಕ್ಷಣ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಸೆತುಂಬ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಒಂದು ಡಬ್ಬೀತುಂಬ ಚಟ್ಣಿವುಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದೆ! ”

“ ನಾನೂ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ ಅವಳನ್ನು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಪಾಪ. ಈಗಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ? ”

“ ಸರಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ಬೀಗದಕೈ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಪ್ಪಿಗೆ ಮೊಸರಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುತ್ತಿ, ತಾನಾಗಿಯೇ ...ಬಳೆ ತೊಡಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಾನ ಯಾವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಕಾಣೆ....!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ನರಸಮ್ಮನೋರು ಏನೇನನ್ನೋ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕರಾದರು.

—ಡೂನು.

ಹುಡುಗನಿಂದ ಕಲಿತ ವಾಠ—

ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಕೊಡಿ ಮೇಷ್ಟ್ರರೇ ಎಂದು ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಗೀತಾ ಇದ್ದ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ಕೆನ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ನನ್ನ ಅಂಗಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು ಆಗ ನಾನು ಕಲಿತುಕೊಂಡೆ. “ ಎಲಡಿಕೆ ಬಾಯಲ್ಲಿರೋವಾಗ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ” ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು.

* * * *

“ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ತೋಳುತುಂಬ ಬಲಕೂಡಿದಂತೇನೇ ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹುಲಿ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಕೈಕುಲುಕಿದೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಾಡಿ ಕಾಳಪ್ಪ.

“ ಹುಲಿ ಸುಮ್ಮಕಿತ್ತ ” ಎಂದಳು ಪುಟ್ಟನಂಜ.

“ ಸುಮ್ಮಕಿರದೆ ! ಮೊಹರಂ ಹುಲಿ ಆಮ್ಯಾಕೆ ಕುಣಿದಾಡ್ತು ಅಂದ ಕಾಳಪ್ಪ.

ಸಕ್ಕರೆಮುಂಡಿ ಸಣ್ಣ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು. ಬಲು ಗಾಬರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದಿನ ಪಾರಿವಾಳ ಹಾರಿಸುಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ಪಾರಿವಾಳ ಝಯ್ಯಂತ ಹಾರಿದ್ದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಿಕ್ಕವರ ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗ, ಹಠಾತ್ತನೆ ತಲೆಫೇರಿ ಹೊಡೆದಿತ್ತು. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಏನೊಂದೂ ಕಾಣಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಬಾಜಿ ಹಣ, ಎರಡು ಹಸಿರುನೋಟನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಆದರೂ ಗಾಬರಿಯಾಗೇ ಇದ್ದರು.

ಮನೆಗೆ ಬರ್ದಿದ್ದ ಹಾಗೇ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡರು ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದರು ಶಾಂತೀ! ಯಾಕೋ ತಲೆಫೇರಿ ಹೊಡೆತು ನೀನು ಡಾಕ್ಟರಾಗೋದನ್ನ ನೋಡ್ತೀನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಹೇಗಿದ್ದೋರೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೋ ಹೋದರು! ನೀನಿನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಓದಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ತಕ್ಷಣ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅಂತ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟಿದೀನಿ, ಲಿಂಗನ್ನ ಕಳಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಜಟ್ಟಂತ ಬಾ ಅಂತ ಬರೆದುಕಳಿಸು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಲು ಹೊದ್ದುಗೊಂಡರು.

ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದರು. ನಾಡೀ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದರು. ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಕಾರ್ಡಿಯೋಗ್ರಾಂ ಹಿಡಿದರು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಳಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ, ಡಾಕ್ಟರು ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು "ಸಾಹುಕಾರರೇ! ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ನಿಮಗೆ ಎಂದಾದರೂ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕು. ಈಗಲೇ ಹೇಳಬಿಡ್ತೀನಿ" ಎಂದರು ಡಾಕ್ಟರು.

"ಅರ್ಥವಾಯಿತು, ಡಾಕ್ಟರೇ! ನಿಮ್ಮ ನಡುಕ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡೆ. ಏನು ಬಂದರೂ ಎದುರುಗೊಳ್ತೀನಿ. ಎಂದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಆಗಲೇ ಬೇಕಾದ್ದು ಕೆಚ್ಚಿನ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿರ್ತೀನಿ ಹೇಳಬಿಡಿ." ಎಂದರು ಸಣ್ಣ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು. ಹಣೆಯಮೇಲಿನ ಕಿರುಬೆವರನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

ಡಾಕ್ಟರು ತೊದಲುತ್ತು ಬೆದರುತ್ತು ಹೇಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

"ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀನಿ. ಆಕೇನೂ ಒಪ್ಪಿದಾಳೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ನೂರು ನಯಾವೈಸೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈಗಲೇ ಹೇಳಬಿಡಿ ಅಂತ ಶಾಂತೀನೇ ಅಂದಳು"

ಎಂದರು ಡಾಕ್ಟರು ಮುಖ ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಅಂಗಿ ಗುಂಡೀನ ತಿರುಚುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಂತಿಯೂ ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ನಿಂತಳು. ಅವಳ ಕೆಂಚೇರಿದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸಣ್ಣ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ತಿರುಗಿ ಶಾಲು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡರು. ನನ್ನ ದೇನಿದೆವ್ವಾ! ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸ್ತೀನಿ ಕೆಚ್ಚಿನ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು ಎಂದರು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ

‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ’ ‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರತ್ರಿಪಾಲ ’
 ‘ ಕೇಳಯ್ಯಾ, ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ! ’ ‘ ರಾಯ ಕೇಳಾ ’ ‘ ಭೂಪ ಕೇಳಾ ’
 ‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪತಿ ’ ‘ ಎಲೆ ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪ ’ ‘ ಎಲೆ
 ಪರೀಕ್ಷಿತ ತನಯ ಕೇಳಾ ’ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಜೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ
 ವೈಶಂಪಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಹೇಗಿದ್ದಿತು? ಆ ರೀತಿ ಅವನು ಹೇಳ
 ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಏಕೊದಗಿದವು? ಎಂಬುದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತ
 ವನ್ನೋದಿದ, ಹೇಳಿದ, ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲ ಸಜ್ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಶಯಗಳು.

ಒಂದೆರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಕವಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದನೆ? ಪುರುಷ
 ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ‘ ಬಿದಿಗೆ ಲಗ್ನ ದೊಳೆಂಬೆನ್ನೆ ಸುಪ್ರಾಸ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ’ ಎನ್ನುವ ಮನೋ
 ಭಾವ ನಾರಣಪ್ರನಿಗಿತ್ತಿ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದ್ದೀತೇ,
 ಇದು? ಅಥವಾ ವ್ಯಾಸನು ಜೈವಕವಿ (ಶೈವನಲ್ಲ) ಯಾದಂತೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಕೇಳು
 ಜನಮೇಜಯ-ಕವಿ (ವೈಷ್ಣವನಲ್ಲ) ಯಾಗಿದ್ದಾನೇ ?

ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ
 (ಕಸ್ತೂರಿಯವರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ) ಜನಮೇಜಯನು ತನ್ನ ನವರಸಭರಿತವೂ
 ಮಹತ್ತಿನದೂ, ಭಾರವೂ ಆದ ಭಾರತವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಅರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೂಕಡಿಸಲು
 ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೇ, ಅವನನ್ನು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ, ರಾಯ,
 ಕೇಳಾ, ಎಲೆ ರಾಯ, ಎಂದು ಕಾತರದಿಂದ ಮಾತಾಡಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ತಟ್ಟೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿ
 ತನ್ನ ಕತೆಯನ್ನು ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು, (ಅಂಥ ಮಹನೀಯ
 ನಿಗೇ ಆಗತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಹೇಳಲು ಯತ್ನಿಸುವ ನನ್ನಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯರ
 ಭಾರತ ಕಥೆಯನ್ನು ಜನ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೇ ಕೇಳುವುದು ಸಹಜವೆನ್ನಿಸದೇ)
 ಈ ತಜ್ಞರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು
 ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಹೃದಯರು ಸಾವಧಾನದಿಂದ
 (ಜನಮೇಜಯನಂತೆ ತೂಕಡಿಸದೆ) ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು :

ಜನಮೇಜಯನು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭಾರತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ.
 ಅವನದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಬೇರೆಯವರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು

ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 'ಜಯಂತಿ' ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನೋದಿ, ಜನಮೇಜಯನ ಕಥೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.) ಅದು ವೈಶಂಪಾಯನಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದರೂ ಗುರುಗಳಾದ ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ರೀತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದುದು ವೈಶಂಪಾಯ ಮುನಿ ಹೇಳಿದನು.....

ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಿಡವಾಗಿ ಅದು ಬಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಮರವಾಗಿ ಬಲಿಯಿತು. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಧಿಯಷ್ಟೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಹತ್ತಿಂಟು ಬಾರಿ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎನ್ನದಿದ್ದರೆ ಕಥೆ ಸಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೂ ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಫಲ ಬೆಳೆಯಿತು. ಬೇಕಾದ್ದಾಗಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಎಂದವನು ಹಠ ತೊಟ್ಟ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೀಟಲೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆಯವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ; ಧರ್ಮದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡಿದ, ನೀತಿ ಬೋಧೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಹೆಚ್ಚೇನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನೂ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಜನಮೇಜಯನ ತೂಕಡಿಸುವ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ತುರುಕಿದ. 'ಕೇಳು ಭೂಪತಿ' ಎಂದು ತಟ್ಟೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಜನಮೇಜಯನೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರಬೇಕು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಬೇಕೆಂದು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ತೂಕಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಇಂತಹ ದೃಢಮನಸ್ಕರಾದ ಹೇಳುವ ಕೇಳುವ ಸುಜನರು ಸೇರಿದರೆಂದ ಮೇಲೆ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎಂಬ ಮಾತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುಬಾರಿ ಬಂದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

ಅತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಮಹನೀಯರ ತೃಪ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ 8945 ಬಾರಿ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಜನಮೇಜಯನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕಥೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನವರಸಭರಿತವಾದ ಅದಿಪಂಚಕಯುದ್ಧಪಂಚಕಗಳಲ್ಲಿ. ಸಂಧ್ಯಾರಂಭ, ಸಂಧ್ಯಂತಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎಂದು ಪುಸಲಾಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ.

ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಜನು ಸತ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಕ, ಹಿಡಿಂಬ, ಕಿಮ್ಮೀರರನ್ನು ಭೀಮನು ಸವರಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಉತ್ತರ ಗೋಗ್ರಹಣ, ದ್ರೋಣ, ಭೀಷ್ಮ ಕರ್ಣರ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪಾಂಡವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನವೆದಾಗಾಗಲೀ, ಕರ್ಣ ಕೃಷ್ಣರು ಸಂವಾದಿಸಿದಾಗಲಾಗಲೀ, ಜನಮೇಜಯ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ಧರ್ಮ ಸತ್ಯಗಳ ಮೀಮಾಂಸೆ, ವೀರ, ರಾಧ್ರ, ಭಯಾನ

ಕಾದಿ ಅಷ್ಟರಸಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಕೇಳುವ ಕುಳವಲ್ಲ-
ಜನಮೇಜಯ.

‘ ಕಂಕನ ನಾಳುಗೊಂಡನು ಮತ್ಸ್ಯ ’ ಎಂಬ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಸನ್ನಿವೇಶ
ವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಜನಮೇಜಯ ಮಲಗಿದುದನ್ನು ಕಂಡ ಮುನಿ ‘ ಎಲೇ,
ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷೇತಿಪ ’ ಎಂದು ಒರಟಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಭೀಮನು ಸರ್ಪದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ
ಸಿಕ್ಕ ಕಳವಳಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ‘ ಅರಸ ಕೇಳ ’ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ.
ಖಾಸಾ ಅಜ್ಜ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಕಾಳಗವನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಅವನು ಸತ್ತ
ಕೂಡಲೇ ಜನಮೇಜಯನ ಕಣ್ಣು ಹತ್ತಿಕೊಂಡವು. ವೈಶಂಪಾಯನನು ಬಲು
ನೊಂದು ‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀಪಾಲ ’ ಎಂದ.

ಆದಿಪರ್ವ ಮೊದಲಾಗಿ ದ್ರೋಣಪರ್ವ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ
ಜನಮೇಜಯನ ಈ ಖಂಡನೀಯವಾದ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ಎಷ್ಟು
ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತೆಂದರೆ ಕರ್ಣಪರ್ವವನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಏಳೇ
ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದ. ಈ ಸುದ್ದಿಯ ಅರಿವು
ಜನಮೇಜಯನಿಗಾಗಿ. ಅವನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ತೊಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ‘ ಕೇಳು
ಜನಮೇಜಯ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಸಂಜಯನು ‘ ಜೀಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ
ಮಾಡಿಕೋ. ಕರ್ಣ ಸತ್ತ ’ ಎಂದ. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದ ’ ಎಂದ.
ಜನಮೇಜಯ ‘ ಎಂಥಾ ಪೀಕಲಾಟಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳದೆ ನನ್ನ
ವಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ’ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಮುಖ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತ.
ಆಗ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಯುದ್ಧದ ರೋಮಾಂಚ
ಕಾರೀ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. “ ಕರ್ಣನು ರಥ ಮುಗ್ಗಿದರೆ ಅಳುಕದೆ, ಶಲ್ಯಾಪಸರ
ಣಕ್ಕೆ ಕಳವಳಿಸದೆ, ಅಸಹಾಯ ಶೂರನಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ, ತಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ
ತಪ್ಪದೆ, ಸಾಯುವಾಗಲೂ ದಾನ ಮಾಡಿ, ಕುರುಪತಿ ಕೆಟ್ಟನಕಟಕಟೆಂದು ಕಾಯವ
ಬಿಟ್ಟ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನ ರಥದಿಂದ ಬಿದ್ದ. ಸಮಸ್ತ ಸೈನ್ಯವೂ
ಅಳಲಿತು. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ ಕೌರವನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಅಗಲಿಕೆಯಾಯ್ತು ’
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜನಮೇಜಯನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಆಸಾಮಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ
ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ‘ ಇದೇ ತಾಳ್ಮೆಯ ಕೊನೆ. ಇವನಿಗೆ ಕಥೆ ಬೇಕಾ
ಗಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೋ ಎಂಥೆಂಥಾ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕಾವ್ಯದ
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ ಭಿಜ್ಜ,
ಪುಚ್ಚ ವಿಷಾಣಹೀನ ಚತುಷ್ಪಾದಿಗೆ ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸಲೇಬೇಕು
ಎನ್ನಿಸಿತು. ಜನಮೇಜಯನನ್ನು ತಟ್ಟಿ ‘ ಕೇಳಯ್ಯ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ’
ಎಂದು ಶಲ್ಯಪರ್ವಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ. ವೈಶಂಪಾಯನನು ಧೃಡ ಸಂಕಲ್ಪದವನು.

ಹಾಗಾದರೆ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಭಾರತದ ಯಾವ ಭಾಗವೂ ಸೊಗಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸೊಗಸಿತು ; ಘನವಾಗಿ ಮನವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ವಿರಹಿಗಳ ಶೃಂಗಾರವಾದ ಭಾರತದ ಭಾಗ ಅವನನ್ನು ಆನಂದದ ಪರಮಾವಧಿಗೊಯ್ದಿತು. ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷದ ಗಳಹತನವನ್ನು ಅವನು ತೂಕಡಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದನೆ ಇಲ್ಲ-ಮೇಳದ ಗಣಿಕೆಯರ ನಡುವೆ ಉತ್ತರ ಕುಳಿತಿದ್ದನೆಂಬೊಂದು ಕಾರಣವೇ ಆ ಆಲಾಪಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೇ ತುಂಬಿದ್ದ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅವನು ಬೇಡವೆಂದನೇ ? ದ್ರಾಪದಿಯ ವರ್ಣನೆಗೆ ನಾಚಿ ಮೊಗದಿರುಹಿದನೇ ? ಅಂಬಿಭೀಷ್ಮನ ಬೈದು ಕಂಬನಿದುಂಬಿದಾಗ ಅವನು ಮಂಪರಿ ನಲ್ಲಿದ್ದನೇ ? ಉರ್ವಶಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಮರಹಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಪರವಾಗಿದ್ದನೇ ? ಆಗವನು ಪೂರ್ಣವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ. ಅವನು ರಸಿಕ. ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಗಂಡಸು. ಕೌರವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಭವ್ಯವೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಮಣಿಯರ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ' ಸ್ವಾಮೀ ಇದರಿಂದ ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರೆಯ ವರ್ಣನೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಇದು ಅತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಬೇಡ ' ಎಂದು ಕೇಳಿದನೇ ? ಅವನು ' ಸ್ವಾಮೀ ಬರೀ ಇದೇ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ' ಎಂದುಕೊಂಡು ತೆಪ್ಪಗಿದ್ದ.

ಹಾಗಾದರೆ ದ್ರಾಪದಿಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ' ನೃಪತಿ ಕೇಳು ' ' ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಕೇಳು ' ' ಜನಪದ ಕೇಳು ' ' ಏನನೆಂಬೆನು ' ಎಂದು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಜನಮೇಜಯನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅವನು ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಉತ್ಸಾಹಾತಿರೇಕದಿಂದ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ ನಾದ ವೈರಂಪಾಯನನೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಬೇಡವೆನ್ನಲು ಬಡಸಾಯಿ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವೆಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ?

ವಿಶೇಷ ಟಿಪ್ಪಣಿ—ಯೂರಿ ಗಗಾರಿನ್ ಮಹಾಶಯನು ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಈ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಗೊಡ್ಡುತನ ; ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂದು ನೀವೆನ್ನಬಹುದು. ಗಗಾರಿನ್ 'ಬರೀ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತು ಹೊಡೆದ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ವಯೋವೃದ್ಧ ಬಕದಾಲ್ಫ್ಯಮುನಿ ಅಂತರ್ಗ್ರಹ ಸಂಚಾರ ನಡೆಸಿದವನು. ಅಂತಹವನ ಕಥೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ' ಅದರಿಂದ ಕೋವಿ ದರ್ ಗರ್ವವಂ ಮಾಡಲಾಗದು ನಿರೀಟ ' ಎಂಬುದೇ ಬಕದಾಲ್ಫ್ಯನ ಪರವಾಗಿ ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವೀಯುವ ಸಂದೇಶ.

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಈ ಯಾ ರಿ ನ್ನು ಷಿ

ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಜಕಗಳ
ಹುಚ್ಚೈದ್ದು ಹರಡಿರಲು
ಜಗಳಗಂಟರಿಗೆಲ್ಲ
ಮದ್ದಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ
ದೂರದಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ

ಧೂರ್ತರನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸೆ
ಬೆಟ್ಟದಾಕಾರ
ಬೋರಿಂಗು ಕೇಳಲಿಕೆ
ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ
ಒರಟರನು ನಯಗೊಳಿಸೆ
ಸೋಲಿರದ ವಿನಯ
ಸಕಲರನು ತಲೆದೂಗಿಪಂಥ
ಆ ಬಲೈ
ಒಂದಿತ್ತು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ

ಕಚ್ಚಾಟವೆದ್ದಾಗ
ಸ್ಲೇನುಗಳ ಏರುತ್ತ
'ದಿಲ್ಲಿ ಚಲೋ' ಎಂಬವರ
ಅಹವಾಲು ಕೇಳಲಿಕೆ
ಯಾರಿನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ
ಪಂತರಿರ ದೂರಿನಲ್ಲಿ?

—ರಾಮಿ

ಸ ಡಿ ಲು

“ ಅದೇನು ಗ....ಗ....ಗ....ಗ್ಗಾರಿನ್ ಸಮಾಚಾರ ತಾನೆ ನೀನು ವೇಪರಲ್ಲಿ ಕಬಳಿಸಿರೋದು....ಸ್ವರಿ....ಸರಿ....ಸರಿ....ನಾನೂ ನೋಡ್ತಾ ಇದೀನಿ....ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡೋರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಚೆಂದ....ಅದೇ ಮಹಾ ವಿಷಯ....ಆಡಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ.... ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ....ಬರೆಯೋಕೆ....ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ....ಆ ಕೃಶ್ವಾಘ್ ಎನೋ ಗ....ಗ....ಗಗ್ಗಾರಿನ್ ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸ್ವೇಸಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿಸಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಐದು ಮೈಲು ಸ್ಪೀಡಂತೆ....ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡಾಂತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲೇ ಗುಲ್ಲು....ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ....

“ ಹುಚ್ಚು....ಎಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಹುಚ್ಚು! ಗ....ಗ....ಗಗ್ಗಾರಿನ್ ಸ್ವೇಸಿಗೆ ಹಾರಿದ್ದೇನು ಮಹಾ! ನಮ್ಮ ತಮಿಳು ಸಿನಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೋಲಗೋಲಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನ ನಾವೇನು ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ....ಅಲ್ಲಿನ ಕತ್ತಿವರಸೆ ಕಾದಾಟ ಬಡಿದಾಟಗಳನ್ನ ಕಾಣ್ತಾ ಇದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಮಂಡೇಲೂ ನಕ್ಷತ್ರಲೋಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಂಡು ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಗ....ಗ....ಗಗ್ಗಾರಿನ್ ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ ಕೃಶ್ವಾಘ್ ತೋರಿಸಿದ ಜಂಭವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರಲಿ. ಅದಕ್ಕಿಂದ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯ ಒಂದಿದೆ....

“ ಆ ಗ....ಗ....ಗಗ್ಗಾರಿನ್ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಯಾನ ಮುಗಿಸಿ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿಲೋ ಬಂದಿಳಿದನಲ್ಲ....ಆಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅವನನ್ನ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ರಶ್ಮಿನ್ ಹೆಂಗಸಿನ ಮಹತ್ವ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು ಅಂತೀನಿ....ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದೂ, ಸ್ತ್ರೀ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಆಡದ್ದನ್ನು ಆಕೆ ಅಂದುಬಿಟ್ಟು ಅಮರಳಾದಳು ಕಣ್ರೀ ಅಮರಳಾದಳು. ಆಕೆ ಮುಂದೆ ಗಾ....ಗ....ಗಗ್ಗಾರಿನನ ಅಮರತ್ವ ಎಲ್ಲೀಡು ಅಂತೀನಿ....

“ ರಶ್ಮಿದ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನ್ನಾ ಅಖಿಮಾನ್ನಾ ಟಾಶ್ ರೋವ್ವಾ (ರಾಮ ರಾಮ ಹೆಲ್ಲುಗಳುದುರಿ ಹೋಗೋ ಹೆಸರು ಅದು....ಆದರೂ ಆಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತಣ್ಣಗಿರಲಿ) ಅವಳು ನಿಜವಾಗಿ ಲೋಕಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೆ ಅರ್ಹಳು ಅಂತೀನಿ....ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ....ಗ....ಗ....ಅಲ್ಲ ಆ ಮೇಜರ್ ನ....ಮೇಜರ್ ಯಾರೀನ ಮೊದಲು

ಕೆಳಗಿಳಿರುದ್ದನ್ನ ಕಂಡ ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ವೇಪರಿನವರೆಲ್ಲ ಆಕೆ ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತೈದು ಎಂದು ಬರೆದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕೆ ರೇಗಿ ಪ್ರಾನ್ನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯವ ರೊಡನೆ ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನ ಕುರಿತು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ. ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತೈದಲ್ಲ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಂತ ಆಕೆ ದೂರಿಟ್ಟಳೇ?...ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಅಂದಿದ್ದೇನು ಗೊತ್ತಿ? ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತೈದಲ್ಲ ನಲವತ್ತೇಳು ಅಂದಳಂತೆ ಈಗ ನೋಡಿ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಹೆಂಗಸು ತಾನೆ ತನ್ನ ವಯಸ್ಸನ್ನ ಯಾರಾದರೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಊಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟಲ್ಲ ಅಂತ ಹನ್ನೆರಡು ವರಷ ಏರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದಿದೆಯೇ ಅಂತ ಸಂಶಯ ನನಗೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಮಹಾತಾಯಿ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಅವತ್ತು ಹೊಲದಿಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದು ತನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಅಂತ ಬೇರೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಏನದ್ಭುತ! ತಾನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಜ್ಜ ಅಂತ ಬೇರೆ ಭೇರಿ ಬಾರಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಳು ಆಕೆ! ಇಂಥ ಹೆಂಗಸರು ಆ ಕಡೆ ಇದಾರೆಂದ್ರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ 'ಕೈ' ಬರೆದ ನಾಟಕ 'ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತ' ಇದೆಯಲ್ಲ, ಅದೊಳಗೆ ಬರೋ ಹಳೇ ಹೆಂಗಸು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಎಂದು ಕರೆದ ಶಕುನಿ ಕಪ್ಪಣ್ಣನ ಬಲೆಗೆ ಹೇಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ! ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಚಾಮುಂಡಿಬೆಟ್ಟದ ಪೂಜಾರಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ತನ್ನನ್ನ 'ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನ ಕರೊಂಡು ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿಮ್ಮಾ' ಅಂತ ಅಂದ ಸಮಾಚಾರ ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ ಇಷ್ಟೆ ನಿಜವಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವರೂ ಅಂತ ಅಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಉಬ್ಬುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಘಟ್ಟ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರ ವಯಸ್ಸು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಏರೋದೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತಾರೆ ಆ ಕಡೆ ಜನ. ಹೀಗಿರೋವಾಗ ಆ ರಶ್ಮಿದ ಹೆಂಗಸು ಮಾಡಿದ್ದು ಏನದ್ಭುತ ಅಂತೀನಿ....ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ತಲೆ ಕೇಳು ಸಡಿಲೇ....? ಏನು ವೇಪರಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ ದೀಯ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿಸ್ತೇ"

ಪಕ್ಕದ್ದನೆ ಪಾಪಯ್ಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನುತ್ತರ ಕೊಡೋದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ 'ಸಡಿಲು' ಎಂದು ತಲೆ ತುರಿಸಿಕೊಂಡೆ.

—ರಾಮಿ.

- ತಬಲದವ : ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದಿರಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನೋರೇ !
- ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ : (ಬಲು ಜಂಭದಿಂದ) ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲವಲ್ಲಾ !
- ತಬಲದವ : (ತಾಳ ತಪ್ಪದೆ) ಹೇಳಬಹುದು, ತಾಯಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳ ಬಹುದು. ನನ್ನಂತೆ ನೀವೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಹುದು !

* ಉ ಹಿ ಸ ಬ ಹು ದೇ ? *

ಆಶ್ರಮದ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕಪಿಲಮಹಾಮುನಿಗಳು ಪ್ರಾಥ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಂಖ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕುಶಾಗ್ರಬುದ್ಧಿ. ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಆಳವಾದ ಅನುಭವ ಸಾಗರದಂತಹ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಎಲ್ಲವೂ ಇರಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅಂತಹ ಗುರುಗಳ ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದಾಗ, ಗುರುವಿನಂತೆಯೇ ಉತ್ಸಾಹ ವಿಮರ್ಶನ ದೃಷ್ಟಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವೂ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಯಾರಿಗೆ ಆಜನ್ಮವಾಗಿ ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಶೂನ್ಯ ಅಥವಾ ಹೀನವಾಗಿರುತ್ತವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯುಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನುಡಿದು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಹುಟ್ಟು ಕೆವುಡನಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಜ್ಞಾನ ತಾಳದ ಲಯಬದ್ಧತೆಯ ಅರಿವು ಬಹಳ ಹಿರಿದಾಗಿದ್ದು, ಆತನು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗೀತಗಾರನಾಗಬಹುದು.

ಅದೇರೀತಿ ಮಂದದೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡರಾದವರಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾಣದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದು, ಅಂತಹವರು ತಾವು ಕಂಡ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಗುರುಗಳೇ! ಹಾಗಂದಮೇಲೆ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತನೆಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧತೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಬುದ್ಧಿ ಶೂನ್ಯರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಎಂದು ಉಹಿಸಬಹುದೇ?” ಎಂದೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮನತಟ್ಟುವಂತೆ ನಟ ಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಮೋಘವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಅಂಕ ಮುಗಿದು ದೊಡ್ಡ ಪರದೆ ಇಳಿಯಿತು.

ನಾಲ್ಕಾಣೆ ತಾವಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮುದುಕನೊಬ್ಬ ಗತವೈಭವವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಕೀರಲ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೇರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ “ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೋಪಿಯ ಪಾರ್ಟ್ ಹಾಕ್ದಾಗ ಸದಾಶಿವ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡ್ತ. ಹೇಗಿತ್ತು ಅಂತೀರೇ!” ಎಂದು ಕಿರುಲಿದ.

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ”

“ Be a Roman while you Are in Rome....ಅಂದರೆ ರೋಮಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ರೋಮನೀಯನೇ ಆಗಿರು....ಅರ್ಥಾತ್....ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಲಂಡನೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಮರುಳಾ ”

—ಎಂದರು ಗುರುಗಳು ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿಳಿದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ವಾಣಿ ಪಂಚಿಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಆ ಆಂಗ್ಲೀಜಿ ವೈಯೆಟರನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗುವಾಗಲಿ-ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲಿ ತೋರಿಸದೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಸೇವಾಭಾವದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ. ಹಾಗೇ ಆಗಿತ್ತು ಅವನ ತರಬೇತಿ.

ಬಚ್ಚಲಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ವೈಟರನು “ ಹಿಯರ್ ಈಸ್ ದಿ ಬಾತ್ ರೂಮ್ ಸರ್ ” ಎಂದು ಪಕ್ಕದ ಸ್ವಿಚ್ಚನ್ನು ಹಾಕಿ ಕತ್ತಲಿದ್ದ ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದ. ಗುರುಗಳು ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ “ ಮರುಳಾ ” ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಬಚ್ಚಲುಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು

“ ಸಾನೇನು ಹೇಳ್ತಿದ್ದೆ ಮರುಳ್ಯಾ.... ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

“ ಅದೇ ಲಂಡರ ವಿಷಯ ಗುರುಗಳೆ ”

“ ಲಂಡರು! ಏ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ-ಲಂಡನೀಯರ ಮಾತು....ನಾವು ಯಾವ ದೇಶ ದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ ದೇಶದವರಂತೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಅರ್ಥ-ತಾತ್ಪರ್ಯ-ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? ”

“ ಅದು ಅನುಮಾನ ಗುರುಗಳೆ ”

“ ಯಾಕೆ ನಿನಗೆ ಅನುಮಾನ? ಯಾಕಕ್ಕೋ ಅನುಮಾನಾ? ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ?.... ”

“ ಅಲ್ಲ ಗುರುಗಳೇ ಅವಮಾನ ಇರಬೇಕು ”

“ ಝಾ! ಥಡ್ಡಪ್ಪ ಅನುಮಾನಕ್ಕೂ ಅವಮಾನಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ನೀನು ನನ್ನ ಉಪದೇಶ-ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ತಿಳ್ಯೋತೀಯೋ ದೇವರೇಬಲ್ಲ. ”

“ ಗುರುಗಳೇ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೊಂಚ ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.... ನಾವು ತಾವು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಲಂಡರೇ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸರು ಬಿಡುವರೆ? ಲಂಡರಾದರೆ ಅವಮಾನವಲ್ಲವೆ?.... ”

“ಭೇಷ್ ಮಗನೇ ನೀನು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ಚಿಗುರೊಡೆ ದಿದ್ದೀಯ. ಒನಕೆ ಚಿಗುರೊಲ್ಲ ಅಂತಾರೆ ನಮ್ಮ ಮಠ ಅದನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿದೆ.” ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಬಚ್ಚಲಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆ ಹೋಟೆಲ ಆಳು ಹಾಗೇ ಸೆಟೆದು ನಿಂತಿದ್ದ. ಮರುಳ “ಗುರುಗಳೇ ಅವನಿಗೆ ಹೋಗು ಅನ್ನಲೇ?... ”

“ನಿನಗೇಕೆ ತಲೆ ಹರಟೆ? ಅವನ್ನೇನು ನಾವು ಧಣಿಗಳೆ?”

“ಸರಿ ಗುರುಗಳೇ ಅಭ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಬಹುದಲ್ಲ”

“ಸರಿ ನಡಿ”

—ಎಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೋಟೆಲಿನ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಹೊಕ್ಕರು. ಹಿಂದೆಯೇ ಮರುಳ ಹೋದ. ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಹಳದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೇರಾಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲು ತುಂಬಿದ ಕಾಗದ ಅಂಟಿಸಿದ್ದರು. ನೆಲಕ್ಕೆ ರತ್ನಗಂಬಳ ಹಾಸಿದ್ದರು. ಎಡಗಡೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಿಂಗಾಣಿ ಸ್ನಾನದ ತೊಟ್ಟಿ (Bath Tub) ಥಳಥಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಕೂತಿತ್ತು. ಅದರ ಬದಿಗೇ ಶುಭ್ರವಾದ ಟರ್ಕೆಟವಲು ಗೋಡೆಗೆ ನೇತುಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಗೋಡೆಯ ಬಳಿ ಮುಖ ತೊಳೆಯುವ ಸಿಂಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡಿ-ಹೊಸಾಸೋಪು. ಇಂಥಾ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯನ್ನೇ ಅವರು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಏನೂ ತೋಚದಾಯಿತು. ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಆಚೆ ಈಚೆ ನೋಡಿದರು. ಮೂಲೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮನುಷ್ಯರು ತೂಕ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಕ್ಕಡಿ ಇತ್ತು. ಇದೇನು-ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯೇ? ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಬಂತು.

“ಮರುಳಾ-ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯೇ?”

“ಇರಬಹುದು ಗುರುಗಳೆ....”

“ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಾಯಿಸೋ ಹಂಡೆ ಎಲ್ಲಿ?...ಹೊಗೆಯಿಂದ ಕಪ್ಪು ಹಿಡಿದ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ?...ನೀರಲ್ಲಿ ನೆಂದ ಹಲ್ಲುಪುಡಿ ಪೊಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿ-ಜಿರಲೆಮರಿ ಸತ್ತುಬಿದ್ದ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಡಬರಿ ಎಲ್ಲಿ?...ಖಾಲಿಯಾದ ಹಳೇ ತಗಡಿನ ಶೀಗೇಪುಡಿ ಡಬ್ಬಿ ಎಲ್ಲಿ.... ಹೆಸರು ಹಿಟ್ಟಿನ ಹರಿವಾಣ ಎಲ್ಲಿ?...ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ....ಮರುಳಾ....”

“ಹೌದು ಗುರುಗಳೇ....ಹಸೇ ಸೌದೆಯ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ತಳ ಹತ್ತಿದ ಹಂಡೆ ನೀರನ್ನು ಮಂಡೆಯ ಮೇಲೆ-ಗಂಗಾ-ಭಾರ್ಗೀರ್ತಿ-ಯಮುನಾ-ಸರಸ್ವತಿ-ಕಾವೇರೀ ಗೋದಾವರೀ....ಅಂತ ಹೆಂಗಸರ ಹೆಸರಿನ ನದಿಗಳನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ನೆಗ್ಗಿದ ಅರ್ಚಂ ಚೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಡಿನೀರು ಹೋಯ್ದುಕೊಂಡರೇ ಅದು ಸ್ನಾನ....ಅದೇ ಬಚ್ಚಲಮನೆ-ಇದಲ್ಲ ಗುರುಗಳೇ....”

“ಮರುಳಾ ಇದು ನೋಡು ಈ ಬಿಳಿಯ ಹಿಂಗಾಣಿಯ ತೊಟ್ಟಿ....ನೀರು ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಪಗಡದಸ್ತಾಗಿದೆ....ಆದರೇ ಬಚ್ಚಲೆಲ್ಲೋ ಬಚ್ಚಾ....ಈ

ಟಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಯಾರು ತೋಡಿಕೊಡುವವರು... ಈ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ಸುರಿದು ಕೊಂಡವರುಂಟೆ?...ಶಿವಶಿವಾ... ಇದೇನು ದೇಶವಪ್ಪಾ-ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗದವರು ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಇಷ್ಟು ಮುಂದವರಿದರೋ!....”

“ಗುರುಗಳೇ....ನೋಡಿ ಈ ಪಿಂಗಾಣಿ ತೊಟ್ಟಿಯೇ ಬಚ್ಚಲಿರಬೇಕು-ಹಾ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಎರಡು ನಲ್ಲಿಗಳು....”

“ಹೌದಲ್ಲೋ.....ಸರಿಯಾಗಿ ನಾನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.....ತಿರುಗಿಸು ನೋಡೋಣ....”

—ಮರುಳ ಬಾತ್ ಟಬ್ಬಿನ ಅಂಚಿಗಿದ್ದ ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದ-ಒಂದರಿಂದ ಕುದಿಯು ವಂತಹ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ನೀರೂ ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ತಣ್ಣೀರು ಹರಿದು ಬಂತು. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರೂ ಮರುಳನೂ ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಈ ಪವಾಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಡಂಗು ಬಡಿದು ನಿಂತರು.

“ಗುರುಗಳೇ-ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಉದುಗೊಳವಿ ಇಲ್ಲ, ಒಲೆ ಇಲ್ಲ, ಬಿಸಿನೀರು ಬಸು ಬಸು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಗೆ ಬಂತು?....ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ-ಯಾ ದಾದಾ ಪರವರ್ದಿ ಗಾರ್ ! ಥಾಕಿನಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೈಲಿ ಈ ಜಾದು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆ?”

ಛಿ-ಧಡ್ಡದಾಮೋದ್ರಂ-ಮರುಳಾಂದ್ರೆ ನೀನೇ ಕಣೋ....ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲದೆ ನೀರು ಕಾಯುವುದುಂಟೆ?...ಈ ನಾಳ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ ಇಂದ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಳಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಕಾಸಿಬಿಡ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ-ನಾವು ಹಂಡೆ ಕಾಯಿಸ್ತೇವೆ ಇವರು ನಾಳ ಕಾಯಿಸ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.”

“ನಾನು ಬೇರೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ....ಇಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕರೆಂಟನ್ನು ನದೀಲಿ ಹರಿಸಿ ಆ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಕಾಯಿಸಿ ನಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದುಬಿಡ್ತಾರೆ ಅಂತಿದ್ದೆ....”

“ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿತ್ತು....ನದೀ ಕಾಯಿಸ್ತಾರೆಯೇ ಹ ಹ ಹ-ನಲ್ಲಿ ನಾಳಾ ಕಾಯಿಸೋದು ಸುಲಭ”

“ಹೌದು ಹೌದು....ಕಾದ ಕುಡುಗೋಲಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ ನೀರಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದಾಗ ಆರಲಿಲ್ಲವೆ?...ಹಾಗೆ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ಜ್ವರ ಆರಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪಾದ ಸೇರಲಿಲ್ಲವೆ?-ಇಂತಹ ಘಟನೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆ?”

“....ಸಾಕು-ಸಾಕೋ ನೀನು ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರೋ ಮಾತೇ ಅಡಬೇಡ. ನಾಳಾ ಕಾಯಿಸೋದು ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದ ಹಾಗೇಂತ ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?”

“ಅಲ್ಲ ಗುರುಗಳೇ-ಯಾಕೋ ಅದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು ಹಾಗಂದೆ ಅಷ್ಟೆ....”

“ಅದು ಸರಿ-ಬಿಸಿನೀರು ಇದೆ ಟವಲ್ಲಿದೆ. ಅದರೆ ಬಚ್ಚಲೆಲ್ಲಿ?...ಈ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಈ ಮರಳೋ ನೀರು ತಲೆಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬೇಕೆ?...ಹ್ಯಾಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡೋದೋ ಮರುಳಾ....”

“ಹಾ....ಹೊಳೇತು ಗುರುಗಳೇ....ಆ ವ್ಹೇಯಿಟರ ಇದ್ದಾನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎರಡು ಬಕೆಟ್ಟು ತರೋಣ....ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ತೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪಿಂಗಾಣಿ ತೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಬಚ್ಚಲನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಂಗಾ-ಭಾಗೀರ್ದೀ ಅಂತ ನೀರು ಹುಯ್ಯೊಂಡ್ರೆ ಆಗೋಲ್ವೆ?”

“ಹೌದು ಮರುಳಾ-ಅದೇ ಸರಿ ಅಂತ ಕಾಣತ್ತೆ....ಹಾಗಾದರೆ ಬಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡು”

—ಎಂದಾಗ ಮರುಳ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ವ್ಹೇಯಿಟರನು ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ. ತಮ್ಮಗಳ ಸೇವೆಗೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಲು ಹೋಟಲವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈತನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮರುಳ ತಿಳಿದಿದ್ದ.

“ಐಸೇ ಪ್ಲೀಸ್ ಗೆಟ್ ಟೂ ಬಕೆಟ್ಸ್....ವಿಲ್ ಯೂ, ಯು ಸೀ ವ್ಹಾಟ್ ಐ ಮೀನ್ ಎರಡು-ದೊ-ರೊಂಡ-ಬಕೆಟ್ಸ್....”

—ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಆ ವ್ಹೇಟರ್ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡ. ಇವೇನು ಪೀಡೆಗಳೋ ಮ್ಯಾನೇಜರೆಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಮರುಳನನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜರೆಸ್ಸಳ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದ. ಮರುಳನು ಆ ನಡುವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಗುರುಗಳ ಸ್ನಾನದ ವಿಷಯ ವರ್ಣಿಸಿ-ಎರಡು ಬಕೆಟ್ಟು ಬೇಕು ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ನಾನ ಅಸಾಧ್ಯ-ಈ ರೀತಿಯ ಬಚ್ಚಲಿಲ್ಲದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ರೂಮಿದ್ದರೆ ಆಯಿತೆ? ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಆ ಮಹ ರಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಎರಡು ಬಕೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾದಿದ್ದ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ಬಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿ-ಗುರುಗಳನ್ನ ಬಾತ್ ಟಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ತಂದ ಎರಡು ಬಕೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ನೀರು ತೋಡಿಟ್ಟ.

“ಮರುಳಾ ತಾವ್ರದ ಚೊಂಬಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು? ...ಹಾ-ಬೇಗ ನನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಮಂಡಲವನ್ನು ತಂದುಬಿಡು ಹಾಗೇ-ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಲಬದಿಗೆ ಬೃಂಗಾಮಲಕದ ಬಾಟ್ಟಿ ಇದೆ ಒಂದು ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಅಷ್ಟನ್ನು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಾಕೊಂಡು ಬಾ....ಅರ್ಥವೆ?”

—ಮರುಳ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಎರಡನ್ನೂ ತಂದ. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಬೋಳ ನೆತ್ತಿಗೆ ಬೃಂಗಾಮಲಕ ಲೇಪಿಸಿ ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆಯಿತು. ತದೇಕಚಿತ್ತರಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಪಿಂಗಾಣಿ ನೀರು ತೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಾಗ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗಾಂಪತನವೇ ಮೂರ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ಕೂತಂತೆ ಇತ್ತು.

ಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದು ಗುರುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸುರುವಿದ ಮರುಳ. ಒಳ್ಳೆ ‘ಕ್ಯಾಮಿ’ ಸೋಪು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮೈ ತೊಳೆದರು-ಮರುಳ “ಗಂಗಾ-ಭಾಗೀರ್ದಿ-ಶ್ರೀರಾಮರಕ್ಷೆ...” ಹೇಳುತ್ತಾ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹುಯ್ಯೇ ಹುಯ್ಯ.

—ಆದರೆ....ಆ ಬಾತ್ ಟಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿತ್ತು. ಕೆಳಗಡೆ ಮೋರಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಬರಡಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದರೆ ತಾನೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಿ ತೊಟ್ಟಿ ಬರಿದಾಗುವುದು?....

“ಥೂ-ಮರುಳಾ ಈ ಬಚ್ಚಲು ಬರೋಬ್ಬರಿ ಇಲ್ಲ-ಸರಿ ಬರಲಿಲ್ಲ-ಹೊಯ್ಯಂಡ ನೀರು ಬಚ್ಚಲಲ್ಲೇ ಉಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?-ಒಂದು ಮೋರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಡವೇ ಈ ತೊಟ್ಟಿಗೆ....” ಸೊಪಿನ ನೊರೆಯ ನಡುವೆ ಹೊಲಸು ನೀರಲ್ಲಿ; ಕುಳಿತ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಲೂ ತೋಚದೆ ವೇಚಾಡಿದರು.

ಹ್ಯಾಗೂ ಬಿಸಿನೀರು ದಂಡಿಯಾಗಿ ಸುರೀತಿತ್ತು ಮತ್ತೆರಡು ಬಕೆಟ್ಟು ನೀರು ತೋಡಿಟ್ಟು ಮರುಳ....

“ಥತ್-ಇದೇನು ಫಜೀತಿ ಸ್ನಾನ ತೆಗೆಯೋ ನಿನ್ನ....ಆ ವೇಟರನ್ನಾದ್ರೂ ಕರಿಯೋ-ಹಾಳಾದ್ದು ಈ ನೀರೇ ಹೋಗವಲ್ಲದಲ್ಲಾ....” ಎಂದುಕೊಂಡು ಸೊಪಿನ ನೀರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರು.

“ಗುರುಗಳೇ ಹಾಗೇ ಈಚೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡಿ-ಟವಲಲ್ಲಿ ಮೈ ಒರಸಿಕೊಂಡು ರೂಮು ಸೇರಿಬಿಡೋಣ-ಈ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸೋ ದೂಂತ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ದೊರಸಾನಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದರಾಯಿತು-ಸಧ್ಯ ಆ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬನ್ನಿ”-ಎಂದು ಗೋಡೆಗಿದ್ದ ಟರ್ಕೆಟವಲು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು. ಕಣ್ಣುರಿ-ಹಾಗೇ ಹೊರಗೆ ಬರಲು ಕಾಲು ಹೊರಗಿರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕಾಲಾರಿದ್ದು ಮರುಳ ನೀರು ತುಂಬಿದ್ದ ಬಕೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆಯೇ-ನುಣುಪಾದ ಪಿಂಗಾಣಿ ಸ್ನಾನದ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲು ಜಾರದೇ ಇದ್ದೀತೆ. ಧುಡುಂ ಎಂದು ಬಕೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬಚ್ಚಲಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿಮಯ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಥಡಾರ್ ಸದ್ದು-ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಹಾಸಿದ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ನೀರು-ಮಧ್ಯೆ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದ ಗುರುಗಳು-!! ಈ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿದ ಮರುಳ “ಅಯ್ಯೋ-ಬನ್ನಿ-ಕಂ ಕಂ-ಹೆಲ್ಪ್” ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ಹೋಟಲಿನ ಆಳುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾನೇಜರೆಸ್ಸಳೂ ಧಾವಿಸಿಬಂದರು.

“ವ್ಹಾಟ್-ವ್ಹಾಟ್ ಈಸ್ ದಿ ಮ್ಯಾಟರ್”-ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರೆಸ್ಸಳು.

“ಗುರೂಜಿ....ಕೆಕ್ಡ್ ದಿ ಬಕೆಟ್....ಇನ್ ದಿ ಬಾತ್ ರೂಮ್....”-ಎಂದು ತೊದಲಿದ. ಮ್ಯಾನೇಜರೆಸ್ಸಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ-ಗಾಬರಿ-ಏಕ್ದಂ ಆಯಿತು. ಕೆಕ್ಡ್ ದಿ ಬಕೆಟ್ ಅಂದರೆ ಅಂಗ್ರೀಜಿಯಲ್ಲಿ ‘ಹರೋಹರ’ ಆದರು-‘ಅಲ್ಪಿದಾಯ’ ಹೇಳಿದರು ‘ವೈಕುಂಠಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧ’ ಎಂದೂ ಅರ್ಥ. ಈ ಅಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮದೇಶದ ಯಾತ್ರಿಕರು ನಮ್ಮ ಹೋಟಲಲ್ಲಿ ಸಾಯಬೇಕೇ....“ Very Sorry poor Soul-

ಲೆಟ್ ಹಿಸ್ ಸೋಲ್ ರೆಸ್ಟ್ ಇನ್ ಪೀಸ್” ಎಂದು ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಒಳಗೆ ನೋಡಿದಾಗ-ಆಕೆಗೆ ನಗು ಬಂತು-ಕೋಪ ಬಂತು-ಗುರುಗಳು ಮೈ ಒರಸಿಕೊಂಡು ಕುಂಟುತ್ತಾ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ ಬಕೆಟ್ಟಿನ ನಡುವಿನಿಂದ ಎದ್ದುಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಹಾಳಾಯ್ತು” ಎನ್ನುವಂತೆ ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರಸ್ಸಳು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಳು.

“ಮರುಳಾ....ಕಾಲು ಉಳುಕಿಹೋಯ್ತು-ರೂಮಿಗೆ ಸಾಗಿಸು....”-ಎಂದು ಶಿಷ್ಯನ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಈ ಅವಾಂತರವಾದುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಒಂದು ಮಾತೂ ಆಡದೆ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರೂ ವಶ್ಚುತ್ತಾಪ ಪಡುವ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಗುರುಗಳು “ಹಾ-ಅಯ್ಯೋ-ಕಾಲೇ....ಈ ಹಾಳು ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಸುಡ...ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಲಿರೋವರೂಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನವೇ ಬೇಡ....ಅಯ್ಯಮ್ಮಾ....ಮರುಳಾ....” ಎಂದು ಬೇಕೆಂತೆ ನೆರಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ರೂಮಿನತ್ತ ನಡೆದರು.

ಆ ಹೋಟಲಿನವರು ಮತ್ತೆ ಆ ಬಚ್ಚಲಮನೆಯಾ ಕೊಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆಗಲೇ ಸಂಜೆ ಏಳೂವರೆ-ಎಂಟರ ಸಮಯ. ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಡಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಗುರುಗಳು ರೂಮು ಸೇರಿ ಮೂರು ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಸೂಟು ಹಾಕಿ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರುಗಳೊಡನೆ ರಾತ್ರಿಯ ಊಟಕ್ಕೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೋಟಲಿನ ಊಟದ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಾಗ-ಮ್ಯಾನೇಜರಸ್ಸಳು ಯಾರಿಗೋ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿ ಅಲೆ ಅಲೆಯಾಗಿ ನಗು ಹೊರಡಿಸಿದಳು.

ಆಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು : “ದಿಸ್ ಈಸ್ ದಿ ಹೋಲಿ ಮಾನ್ ಹೂ ಕಿಕ್ಸ್ ದಿ ಬಕೆಟ್ ಇನ್ ದಿ ಬಾತ್ ರೂಮ್....”-ಎಂದು.

ಗುರುಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಡೈನಿಂಗ್ ಹಾಲ್ ಎಂದು ಬೋರ್ಡಿದ್ದ ಬಾಗಿಲಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕರು.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

“ಸೀತಮ್ಮನ್ನೋರ ಪಾರ್ತು ಹಾಕಿ, ಸಾವೇರೀಲಿ ನಾನು ಹಾಡಿದೆ ಅಂದ್ರೆ ಬಯಲುನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿರೋರೆಲ್ಲ, ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಾ ಇದ್ದು” ಅಂತ ಗತವೈಭವದ ನಟ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವನ ಜತೆಗಾರನಂದ

“ನಿನ್ನ ಹಾಡಿಗಲ್ಲ ಅವರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಸೊಳ್ಳೆ ಕೊಲ್ಲುಕ್ಕೆ ಕೈ ಕೈ ತಟ್ಟಾ ಇದ್ದರು” ಎಂದು.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ !

: :

ರಸಭರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ !!

ಬೀ CHI ಯವರ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ತಂದೆ ಬಾರೊ

ಹೊಸ ಕಾದಂಬರಿ

ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ

: : :

ಬೆಲೆ : ೨.೫೦

ಬೀ CHI ಯವರ
ಬೆಂಗಳೂರು ಬಸ್ಸು
(ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ)
೨.೫೦

ಬೀ CHI ಯವರ
ತಿಮ್ಮನ ತಲೆ
(ಅರನೆ ಮುದ್ರಣ)
೧.೦೦

ತ. ರಾ. ಸು. ರವರ
ವಿಜಯೋತ್ಸವ

ಭಾಗ ೧

೨.೦೦

— ಅಚ್ಚಿ ನಲ್ಲಿ —

ಅ. ನ. ಕೃ ರವರ
ಕುಲಪುತ್ರ
೨.೫೦

ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ
ನಿಸರ್ಗ
೪.೫೦

ಬೀ CHI
ಖಾದಿಸೀರೆ

ನೀಶಾದೇವಿ
ಒಲವಿನ ಜಾಲ

ಬೀ CHI
ಸತೀಸೂಳೆ

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು
ಕನ್ನಡ ವಾಚನಾಲಯಗಳು
ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೆ—ಪುಸ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ
೨೫ ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೆ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಉಚಿತ.

— ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಾಶನ —

ಕಾರಾ ನಿವಾಸ

: :

ಶಿವಟೂರು

50 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಾಗಿ
ಭಾರತದ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ
ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವು

ಪಾಲಿಮಾರ್

ಕಲಸ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಪೆಯಿಂಟ್

ಒಳಭಾಗದ ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗದ ಮರ
ಗೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಮತ್ತು
ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು
ಉಕ್ಕಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪಾಲಿಮಾರ್
ಸ್ಪ್ರೇ ಕೋಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

ಪಾಲಿಮಾರ್

ಎಲೆಮೆಂಟರಿಯಂ ಪೆಯಿಂಟ್

ಕಠಿಣ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆಬಂದು
ಜಾರಿ ಕಪ್ಪಾಗದಂತೆ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು
ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

be **BRIGHT** - say

SHALIMAR PAINT. COLOUR & VARNISH CO.,

LTD.

Calcutta - Bombay Madras New Delhi - Kanpur

(ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವವರು)

JWTSPW 346 KAN

VITOFERRIN

HYSDRE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLSWAHAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್‌ಗಳ
 ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೇಹಕ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ
 ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ
 ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ
 ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ,
 ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ
 ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರ
 ವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ತಯಾರಕರು:

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivaram.